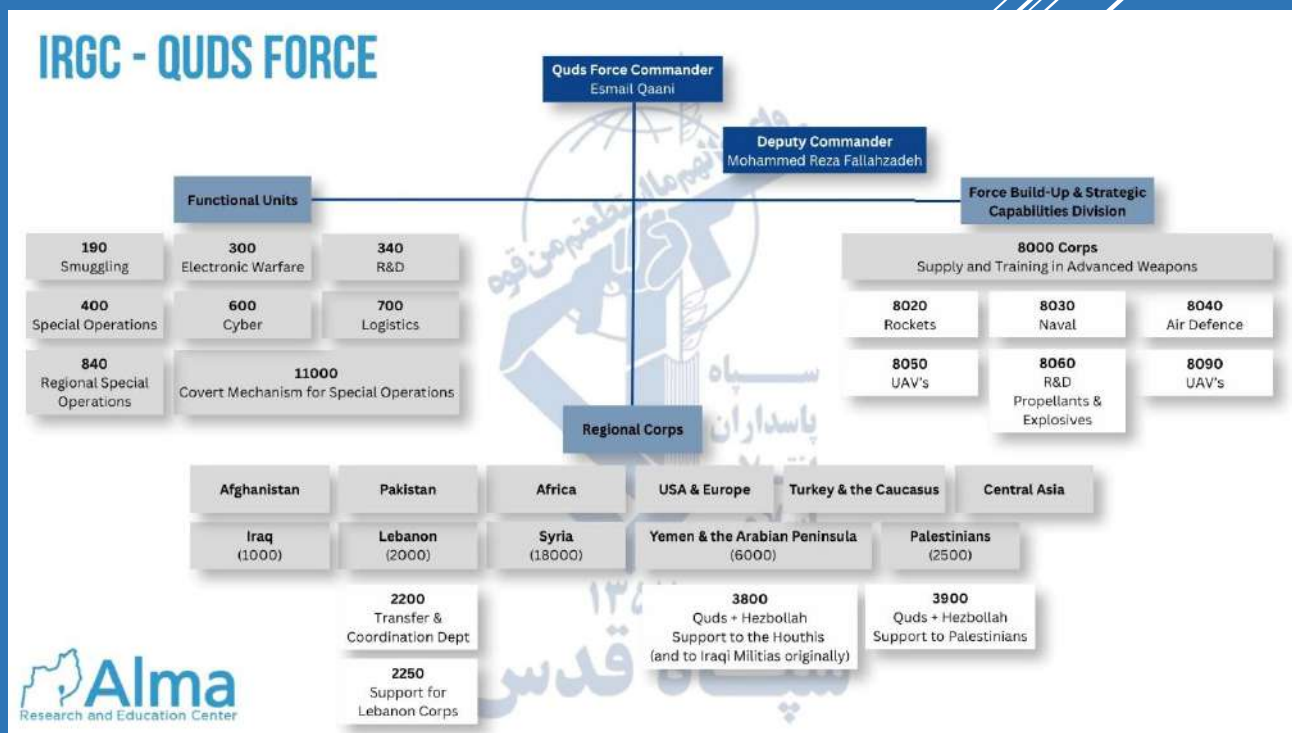

משמרות המהפכה – כוח קודס (Quds Force)

מאת: דביר פרי

יוני 2026

תוכן העניינים

2	תקציר מנהלים
4	כללי
12	נספח א' - מפקדי כוח קודס
12	מפקד כוח קודס – אסמאעיל קאא'ני
13	סגן מפקד כוח קודס – מחמד רצ'א פלאחזאדה
14	נספח ב' - גיסות אזוריים
15	גיס לבנון (2000)
21	גיס סוריה (18000)
24	גיס תימן וחצי האי ערב (6000)
28	גיס עיראק (1000)
31	גיס פלסטינים (2500)
34	אפריקה
36	אירופה
38	נספח ג' - יחידות פונקציונאליות
38	יחידה 190
43	יחידה 300
45	יחידה 340
46	יחידה 400
48	יחידה 600
48	יחידה 700
49	יחידה 840
52	יחידה 11000
53	נספח ד' - בניין כוח ויכולות אסטרטגיות (גיס 8000)
54	יחידה 8020
54	יחידה 8030
56	יחידה 8040
58	יחידה 8050 ויחידה 8090
58	יחידה 8060

תקציר מנהלים

- **כוח קודס** מהווה את זרוע החוץ האסטרטגית של משמרות המהפכה האיראניים ואת הכלי המרכזי של המשטר האיראני לייצוא המהפכה האסלאמית, הרחבת ההשפעה האזורית והפעלת פרוקסי צבאי, פוליטי וטרוריסטי ברחבי העולם. פעילותו חורגת מהמזרח התיכון וכוללת גם את אפריקה, אירופה, אמריקה הלטינית, אסיה וצפון אמריקה.
- הכוח פועל **במבנה היררכי-רשתי**, שעל פי החומר הגלוי ניתן להבין כי מחולק לשלושה חלקים מרכזיים:

 1. **גיסות אזוריים** - המנהלים את פעילות איראן בזירות השונות ומפעילים את כוחות הפרוקסי המקומיים;
 2. **יחידות פונקציונאליות** - המתמחות בתחומים כמו הברחות, סייבר, לוחמה אלקטרונית, מבצעים מיוחדים ומחקר ופיתוח;
 3. **בניין הכוח והיכולות האסטרטגיות** (גיס 8000) – אגף האחראי על העצמת שלוחי איראן תוך פיתוח, רכש וייצור של אמצעי לחימה מתקדמים והעברת ידע.
- יחידות פונקציונאליות כמו 190, 300, 400, 840 ו-11000 ממחישות את המעבר של כוח קודס ממודל צבאי קלאסי **למערכת גלובלית של טרור, הברחות, סייבר ופשיעה מאורגנת**. בפרט, כוח קודס מרבה להשתמש בארגוני פשיעה מקומיים ובמנגנוני "מרחב הכחשה" לצורך ביצוע פעולות טרור באירופה, בדרום אמריקה ובזירות נוספות.
- **גיס 8000 מתגלה כמרכז בניין הכוח הצבאי של איראן ושלוחותיה**, עם אחריות ישירה על תחומי הטילאות, הכטב"מים, הלוחמה הימית, ההגנה האווירית והסייבר. המחקר מראה כי איראן בנתה באמצעותו מערך הכשרה והעברת ידע שיטתי לחזבאללה, לחות'ים, לחמאס, לגא"פ ולמיליציות השיעיות בעיראק ובסוריה.
- **הזירה הלבנונית ממשיכה להוות את מרכז הכובד האסטרטגי של כוח קודס מחוץ לאיראן**. גיס לבנון אחראי על ההתעצמות הצבאית של חזבאללה ועל שימורו בשלוחה המרכזית של איראן נגד ישראל. במקביל, איראן פועלת לחיזוק **החות'ים בתימן כמודל "חזבאללה דרומי"**, תוך ביסוס איום ישיר על נתיבי הסחר הימיים בים האדום ובבאב אל-מנדב.

- נפילת משטר אסד בדצמבר 2024 והפגיעה במסדרון היבשתי איראן-סוריה-לבנון אילצו את כוח קודס **לבצע התאמות מבצעיות ולפתח נתיבי הברחה חלופיים** דרך עיראק, אפריקה, הים האדום והמרחב הימי. שינוי זה הגדיל את החשיבות של יחידות ההברחה והתובלה ושל שיתופי הפעולה עם רשתות פשיעה בינלאומיות.
- למרות הפגיעות שספג כוח קודס בשנים האחרונות – חיסולים ממוקדים, תקיפות על תשתיות, סנקציות ופגיעה במפקדים בכירים – המחקר מלמד כי **הארגון המשיך להפגין גמישות מבצעית גבוהה, יכולת התאוששות מהירה ומנגנון גלובלי מבוזר** שמאפשר לו להמשיך לקדם את האינטרסים האסטרטגיים של איראן גם תחת לחץ מתמשך.
- יש לציין כי בעקבות הלחימה העקיפה והישירה כנגד איראן בכלל ומשה"מ / כוח קודס בפרט במהלך השנתיים וחצי האחרונות, **אין ודאות מלאה לגבי חלק מהסטטוס העדכני של כוח קודס, מבנהו, זהות מפקדים ופעילות יחידותיו**. בנוסף על כך מתווסף האתגר של ביצוע מחקר, המבוסס כולו על מקורות גלויים ועוסק בארגון חשאי.
- אנו מודים לבועז שפירא על תרומתו למחקר זה.

בלליייצוא המהפכה וכפיפות ישירה:

כוח קודס הוא אחת מחמשת הזרועות הצבאיות הפועלות במסגרת משמרות המהפכה. תפקידו הרשמי הוא ייצוא הערכים והאידיאולוגיה של המהפכה האסלאמית מחוץ איראן, ומתוקף כך נחשב לאחד מעמודי התווך החשובים עליהם נשען משטר האייתוללות בכל הקשור לחיזוק השפעתו האזורית.

למרות היותו באופן רשמי חלק מ"משה"מ, כוח קודס פועל בצורה עצמאית מיתר זרועות משה"מ ומקבל לא פעם את משימותיו ישירות מההנהגה הבכירה בטהראן. כוח קודס נשלט ישירות על ידי המנהיג העליון של איראן - שגם ממנה בעצמו את מפקד הכוח ואחראי על תקציבו. באופן כללי מפקדי כוח קודס נחשבים מקורבים מאוד למעגל מקבלי ההחלטות במדינה.

רקע, הקמה רשמית ומעבר לפעילות עצמאית:

כוח קודס הוקם רשמית בסוף שנות ה-80 (יש הטוענים שרק בראשית שנות ה-90), אך הגרעין ממנו צמח והתפתח נטוע בגוף "המשרד לתנועות השחרור" (Office of Islamic Liberation Movements), שהיה אחד ממנגנוני-האב של פעילות החוץ המהפכנית האיראנית בשנים הראשונות למהפכה, ומטרתו הייתה לתמוך "בתנועות שחרור ובזכויותיהם הצודקות של המדוכאים ברחבי העולם".¹

כוח קודס אינו המשך ישיר של משרד זה, אלא איחוד ומיסוד של כמה מנגנוני חוץ תחתיו כמו, מערך לבנון, מפקדת רמז'אן ואפיקים מודיעיניים ומבצעיים נוספים. בשנת 1989, לאחר מלחמת איראן-עיראק, גופים אלו מוזגו לתוך כוח קודס שקיבל מונופול יחסי על הפעילות החוץ-טריטוריאלית של איראן. הניסיון המבצעי הרב שנצבר בכוח קודס לאורך השנים הפך אותו לזרוע החשאית העיקרית של איראן לביצוע פעולות חשאיות מחוץ למדינה.²

¹ <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/evolution-irans-qods-force-1979>

² Ibid

המשימה ודפוסי הפעולה:

בפועל, ולמרות המטרה המנוסחת באופן דיפלומטי, משימתו העיקרית של כוח קודס היא הגברת השפעתה של איראן, קידום האינטרסים שלה וחיזוק אחיזתה במזרח התיכון ובזירות נוספות ברחבי העולם – הן ב"עוצמה רכה" והן בעוצמה צבאית; מבחינה צבאית, אחת הדרכים העיקריות בה פועל כוח קודס להשגת מטרתיו היא באמצעות הקמה, מימון ותמיכה בארגוני טרור ובכוחות סמי-צבאיים, המקדמים פעילויות טרור וחתרנות בזירות שונות ברחבי העולם. במקביל, אנשי כוח קודס פועלים ישירות מתוך שגרירויות ו"מרכזי תרבות" איראניים ברחבי העולם וכן במסווה של ארגונים אזרחיים, חברות קש, עמותות ומיזמים אזרחיים לכאורה - על מנת לקדם את מטרתיהם.

פעמים רבות כוח קודס מקדם משימה תוך ניצול מצבי משבר, חוסר יציבות, עוני ומלחמות. הדוגמאות הבולטות לדרך בה איראן מנצלת משברים מקומיים להגברת השפעתה הן עיראק, תימן ולבנון. בשלוש מדינות אלה הצליחה איראן לבסס השפעה עמוקה ביותר המאפשרת שליטה יחסית במערכת הפוליטית והכלכלית תוך ניצולה ורתימתה לקידום מטרת איראניות. בשני המקרים, עשתה איראן שימוש באוכלוסייה שיעית מקומית ובהקמה ותמיכה של מיליציות וארגוני טרור. דוגמה משמעותית נוספת היא ניצול מלחמת האזרחים בסוריה לצורך ביסוס התשתית והאחיזה האיראנית במדינה ובאזור.

למרות זהותה השיעית המוצקה, לאורך השנים איראן הוכיחה כי כל עוד הדבר משרת את האינטרסים שלה היא אינה נרתעת מחבירה לגורמים הנתפסים לרוב כיריביה, ואפילו כאלה המאיימים על גבולותיה. כך למשל, איראן תמכה בכוחותיו של אבו מצעב אל-זרקאווי בעיראק, סיפקה אמצעי לחימה לכוחות הטאליבן באפגניסטן, נתנה מחסה לראשי אל-קאעדה, וממנת ארגוני טרור סוניים (חמאס, גא"פ ועוד) ברצועת עזה וביהודה ושומרון.

דרך פעולה נוספת של כוח קודס לביצוע משימתו בזירות השונות היא שימוש בתשתיות ובארגוני פשיעה לצורך ביצוע פעולות מודיעין וטרור. שיטת פעולה זו אמורה לטשטש את הקשר לאיראן, להקטין את הסיכון עבורה ולחסוך בהפעלת מערך מורכב של פעילים איראניים. בתמורה לכך, מסייע כוח קודס להמשך פעילות הפשיעה של ארגונים אלה ולעיתים אף פורש עליהם חסות והגנה מהרשויות המקומיות. מגמה זו בולטת בעיקר באירופה, שם נחשפו בשנים האחרונות מספר פרשיות בהן השתמשה איראן בגורמים פליליים לצורך פגיעה במטרות שונות, בהן ישראלים, יהודים, אנשי אופוזיציה ועיתונאים.

זירות הפעילות:

נכון לשנים האחרונות, בנוסף לזירות כמו אסיה, אירופה, דרום אמריקה וצפון אמריקה, **עיקר פעילותו של כוח קודס מתרכזת במזרח התיכון ובאפריקה**. שם, הוא תומך ולעיתים גם מפקד, בין היתר, על חזבאללה בלבנון, כוחות אל-חשד אל-שעבי בעיראק, החות'ים בתימן, כוחות שיעים בבחריין ובערב הסעודית, וכן חמאס, גא"פ וארגונים פלסטינים נוספים ברצועת עזה וביהודה ושומרון. עד נפילת משטר אסד, גם אימן ולחם לצד מיליציות שיעיות בסוריה. בנוסף, מוכרים שיתופי פעולה עם פלגים בטאליבן האפגני ובאל-קאעדה וכן עם כוחות שונים בסודאן.

במקומות אלה פועלים אנשי הכוח פעמים רבות בקרב קבוצות מוסלמיות או קבוצות מיעוט מקומיות אחרות במטרה לקרבן מבחינה פוליטית ודתית לרעיונות ולאידאולוגיה של הרפובליקה האסלאמית באיראן. כאמור, פעילות זו יכולה להתבצע באמצעות "**עוצמה רכה**" - הקמת מערכות חינוך ואינדוקטרינציה, מתן סיוע כלכלי, דתי ואזרחי, וכן באמצעות חימוש, הדרכה ומימון של כוחות אופוזיציוניים וחתרניים. מטרה נוספת של פעילות זו היא יצירת תשתיות ובסיסי תמיכה מקומיים המהווים יסוד פוטנציאלי לתשתיות טרור, חתרנות ופשעה המשרתים את צרכיה של איראן.

דרכי מימון:

מימון הפעילות של כוח קודס נעשה באמצעים מגוונים, אשר ביחד יוצרים **מערכת כלכלית בהיקף של עשרות מליארדי דולרים** שמולבנת ומוסתרת באמצעות בנקים באיראן וברשת סיענים וחברות קש ברחבי העולם. אלה כוללים תקציבים ממשה"מ ומלשכת המנהיג העליון וכוללים כספים שמוזרמים מנכסים של כוח קודס עצמו ומקרנות הצדקה לכאורה שנקראות בפרסית "בוניאד" (بنیاد – קרן).

בין היתר, מדובר על **מיזמים תמימים לכאורה** בתחומי סחר, נדל"ן והשקעות אך גם מיזמים פליליים כמו סחר בסמים, נשק, חלקי רכב וסחורה גנובה, זיוף מטבעות, הברחות ועוד. בהקשר זה, החבירה לגורמי פשיעה, ובייחוד לקרטלי הסמים בדרום אמריקה ובמזרח התיכון, הפכה את איראן וחזבאללה לגורמים מובילים בעולם בייצור וסחר בסמים.

פעולות טרור בינלאומיות בולטות לאורך ההיסטוריה:

שלושת האירועים הבאים נחשבים במחקר, במודיעין ובכתבי אישום רשמיים כאירועים הקשורים ישירות או בעקיפין למערך החוץ של משמרות המהפכה וכוח קודס, אם כי יש הבדלים ברמות הוודאות ובאופן הייחוס בין כל מקרה.

פיגוע בשגרירות ישראל בבואנוס איירס – רמת ייחוס לכוח קודס: גבוהה

17 במרץ 1992 - פיגוע בשגרירות ישראל בבואנוס איירס, ארגנטינה, על ידי נהג מתאבד עמוס בחומר נפץ, שהתנגש בכניסה הקדמית של השגרירות. כתוצאה מהפיצוץ נהרסו גם כנסיה קתולית ובית ספר סמוך. בפיגוע נהרגו 29 בני אדם, כולל ילדים, ונפצעו 242 איש. הפיגוע בוצע על ידי חזבאללה בתמיכה ובהכוונה של מנגנוני החוץ של משמרות המהפכה האיראניים, אשר התגבשו בהמשך לכוח קודס.

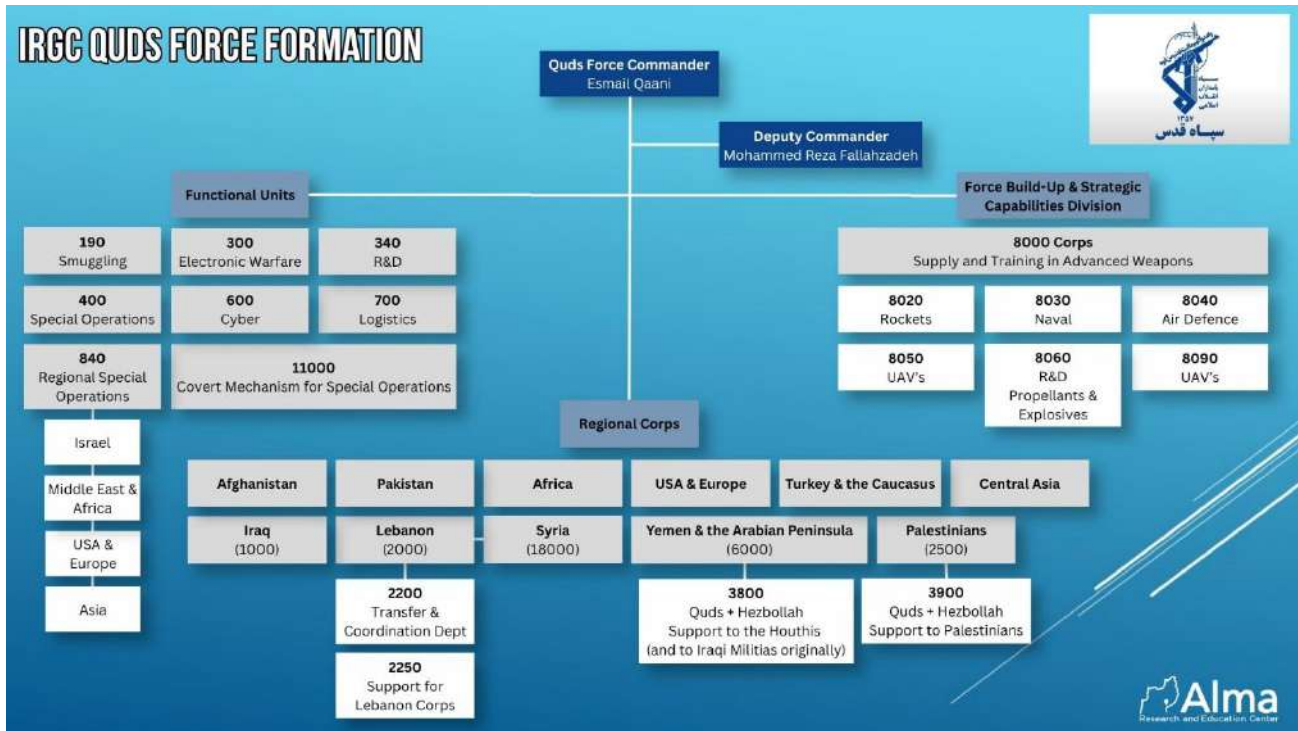
פיגוע בקהילה היהודית בבואנוס איירס – רמת ייחוס לכוח קודס: גבוהה מאוד

18 ביולי 1994 - פיגוע במרכז הקהילה היהודית בבואנוס איירס, ארגנטינה, באמצעות מכונית תופת (טנדר עמוס בכ- 275 קילוגרם של אמוניום חנקתי). הפיגוע הביא למותם של 85 איש ול-300 פצועים לפחות. בדומה לפיגוע ב-1992, המבצע בוצע על ידי חזבאללה תחת פיקוד איראני. פיגוע זה נחשב לאחד הפיגועים המשמעותיים בהיסטוריה ונחשב לאחת מפעולות הטרור הבינלאומיות המרכזיות שיוחסו לכוח קודס ולחזבאללה הלבנוני שפעל בשליחות ובהכוונת משמרות המהפכה. החקירה הארגנטינאית הרשמית קבעה כי בכירי המשטר האיראני אישרו את הפיגוע, שבעקבותיו האינטרפול הוציאה אזהרות חמורות נגד בכירים איראנים.

פיגוע במגדלי ח'ובר (Khobar Towers) – רמת ייחוס לכוח קודס: גבוהה, אך שנויה במחלוקת

25 ביוני 1996 - פיגוע משאית תופת ליד מתחם "מגדלי ח'ובר" הסמוך למתקני חברת הנפט ARAMCO בו שכנו מפקדי חיל האוויר האמריקאי, בערב הסעודית. הפיגוע הביא למותם של 19 אנשי חיל האוויר האמריקאי ולפציעתם של כ-500 איש מלאומים שונים. ארה"ב ייחסה את הפיגוע ל"חזבאללה הסעודי". לפי ה-FBI ומשרד המשפטים האמריקאי; משמרות המהפכה סיפקו מימון, אימון וחומרי נפץ, מבצעי הפיגוע עברו הכשרות באיראן ובלבנון, ואנשי כוח קודס היו מעורבים בתכנון.

מבנה כוח קודס:

מפקדי כוח קודס (קראו בהרחבה בנספח א'):

בראש עומדים **מפקד כוח קודס**, אסמאעיל קאא'ני, ו**סגנו**, מחמד רצ'א פלאחזאדה. תחתם, ניתן לחלק את כוח קודס (באופן תיאורטי) לשלושה חלקים מרכזיים:

גיסות אזוריים (קראו בהרחבה בנספח ב'):

זוהי הרשת הגלובלית שתפקידה לפקח ולתמוך את הפעילות האיראנית והפרו-איראנית במרחבים שונים בעולם. הגיסות הגיאוגרפיים מהווים את מסגרת הפיקוד האזורית של כוח קודס. כל גיס אחראי על מרחב פעילות מוגדר, על בניית רשתות השפעה מקומיות, על הפעלת ארגוני פרוקסי וקידום האינטרסים האסטרטגיים של איראן באותו אזור.

- הגיס המרכזי והחשוב ביותר הוא **גיס לבנון (2000)**. גיס זה אחראי על הקשר האסטרטגי עם חזבאללה ועל הפיכתו לשלוחה הצבאית החזקה ביותר של איראן מחוץ לגבולותיה. באמצעותו מעבירה איראן אמצעי לחימה, הכשרות, מימון וידע מבצעי, תוך שילוב פעילות צבאית עם חדירה חברתית, דתית ופוליטית.

- **גיס סוריה (18000)** מילא במשך שנים תפקיד מרכזי בביסוס המסדרון היבשתי מטהראן ללבנון. הגיס פעל להקמת מיליציות שיעיות, להחזקת בסיסים צבאיים וליצירת תשתיות טרור נגד ישראל. נפילת משטר אסד פגעה משמעותית במעמדו ובחופש הפעולה שלו, אך לא ביטלה את חשיבות הזירה הסורית מבחינת איראן לחלוטין.
- **גיס עיראק (1000)** משמש צומת אסטרטגי המחבר בין איראן לבין יתר מרחבי המזרח התיכון. באמצעותו מפעילה איראן את אל-חשד א-שעבי ומיליציות שיעיות נוספות, ומבססת השפעה עמוקה במערכת הפוליטית, הביטחונית והכלכלית העיראקית.
- **גיס תימן וחצי האי ערב (6000)** אחראי על בניין הכוח של החות'ים. המחקר מצביע על כך שאיראן אינה רואה בחות'ים רק ארגון פרוקסי, אלא פרויקט אסטרטגי שמטרתו לשכפל את מודל חזבאללה בלבנון. באמצעות הגיס הצליחו החות'ים לפתח יכולות טילים, כטב"מים ולוחמה ימית המאיימות על ישראל, ערב הסעודית ונתיבי הסחר הבינלאומיים.
- **גיס פלסטינים (2500)** אחראי על הקשרים עם חמאס, הג'יהאד האסלאמי וארגונים פלסטיניים נוספים. פעילותו כוללת מימון, הברחות אמצעי לחימה, אימונים והעברת ידע מבצעי. הוא מהווה את החוליה המחברת בין האסטרטגיה האיראנית לבין מוקדי העימות הפלסטיניים נגד ישראל.
- כוח קודס פועל גם **באפריקה ובאירופה**, הממחישים את שאיפותיה הגלובליות של איראן. באפריקה מתמקדת הפעילות בהברחות נשק ובהקמת תשתיות השפעה, ואילו באירופה בולט המעבר להפעלת ארגוני פשיעה מקומיים לביצוע פעולות טרור, מודיעין וחיסולים תחת מנגנון של "הכחשה סבירה".
- יש לציין כי על אודות פעילות כוח קודס באפגניסטן, פקיסטן, טורקיה והקווקז, ומרכז אסיה, לא הרחבנו במחקר זה מחוסר מידע ומשיקולי רלוונטיות.

יחידות פונקציונליות (קראו בהרחבה בנספח ג'):

לצד החלוקה הגיאוגרפית, מפעיל כוח קודס מערך יחידות פונקציונליות המתמחות בתחומים מקצועיים ייחודיים ופועלות בכל הזירות במקביל. יחידות אלו מאפשרות לכוח קודס לפעול כארגון גלובלי גמיש ומבוזר.

- **יחידה 190** מהווה את מנגנון ההברחות המרכזי של כוח קודס. היא אחראית על שינוע נשק, כסף וכוח אדם באמצעות נתיבי אוויר, ים ויבשה, תוך שימוש בחברות תעופה, ספנות וחברות קש אזרחיות. היחידה ממלאת תפקיד חיוני בשימור רציפות האספקה לכלל ארגוני הפרוקסי.
- **יחידה 300** מתמחה בלוחמה אלקטרונית ובסייבר. היא מפתחת יכולות יירוט, האזנה, שיבוש וחדירה למערכות תקשורת ומסייעת לארגונים הנתמכים בידי איראן בתחומי המודיעין הטכנולוגי וההשפעה.
- **יחידה 340** מהווה את גוף המחקר והפיתוח של כוח קודס. היא עוסקת בפיתוח כטב"מים, רקטות, מערכות ניווט ואמצעי לחימה נוספים, וכן בהעברת ידע טכנולוגי למיליציות ולארגוני טרור ברחבי האזור.
- **יחידה 400** היא יחידת המבצעים המיוחדים הבינלאומית של כוח קודס. ייעודה ביצוע פיגועים, התנקשויות, חטיפות ופעולות חשאיות מחוץ לאיראן, לרוב באמצעות סניענים זרים וארגוני טרור מקומיים.
- **יחידה 600** פועלת בתחום הסייבר ההתקפי וההשפעה המקוונת, אם כי המידע הגלוי עליה מוגבל.
- **יחידה 700** אחראית על הלוגיסטיקה והתובלה החשאית של ציוד צבאי ואמצעים לכוחות הפרוקסי. היא מהווה חוליה משלימה ליחידה 190 ומאפשרת את קיום נתיבי האספקה האזוריים.
- **יחידה 840** היא אחת היחידות החשאיות והמסווגות ביותר בכוח קודס. היא עוסקת בהקמת תאי טרור ובהפעלתם נגד יעדים ישראלים, יהודיים ומערביים ברחבי העולם, תוך שימוש נרחב בארגוני פשיעה ובשליחים מקומיים.
- **יחידה 11000** מתפקדת כמנגנון טרור גלובלי חשאי המתמקד ביעדים ישראלים ויהודיים בעולם. בניגוד ליחידות אחרות, היא נשענת במידה רבה על מיקור חוץ, גיוס עבריינים ושכירי חרב ושימוש בתאי טרור ממודרים.

בניין כוח ויכולות אסטרטגיות (גיס 8000 – קראו בהרחבה בנספח ד'):

אם הגיסות הגיאוגרפיים מפעילים את הפרוקסי והיחידות הפונקציונאליות מספקות את הכלים, הרי שגיס 8000 מהווה את מנגנון בניין הכוח האסטרטגי של כוח קודס. הגיס אחראי לפיתוח, ייצור, אספקה והטמעה של יכולות צבאיות מתקדמות עבור כלל שלוחותיה של איראן במזרח התיכון.

באמצעות גיס 8000 פיתחה איראן מודל סדור של הכשרה והעברת ידע: פעילים מחזבאללה, החות'ים, המיליציות העיראקיות, חמאס והג'יהאד האסלאמי מועברים לאיראן, עוברים הכשרות מקצועיות, ולאחר מכן שבים למדינותיהם כמוקדי ידע המאפשרים ייצור והפעלה עצמאיים של מערכות נשק מתקדמות.

גיס 8000 מורכב ממספר יחידות מתמחות:

- יחידה 8020 – תחום הטילאות והרקטות.
- יחידה 8030 – לוחמה ימית, טילים ימיים וקומנדו ימי.
- יחידה 8040 – הגנה אווירית, סייבר ומערכות שליטה ובקרה.
- יחידות 8050 ו-8090 – תחום הכטב"מים, הן בהפעלה והן בייצור.
- יחידה 8060 – מחקר ופיתוח של חומרי נפץ, דלקי טילים והסבת רקטות לנשק מדויק.

גיס 8000 הוא למעשה המנוע הטכנולוגי של "ציר ההתנגדות". באמצעותו הצליחה איראן להעביר לידי שלוחותיה יכולות שבעבר היו נחלתן של מדינות בלבד: טילים מדויקים, מערכי כטב"ם, יכולות ימיות מתקדמות, מערכות הגנה אווירית ויכולות סייבר.

נספח א' - מפקדי כוח קודס

מפקד כוח קודס

אסמעיל קא'אני (إسماعيل قآني - Esmail Qaani)

קא'אני נולד בשנת 1957 בעיר משהד, במחוז ח'וראסאן, צפון-מזרח איראן. בשנת 1980 הצטרף קא'אני למשמרות המהפכה, ובשנת 1981, עבר הכשרה צבאית באקדמיה לקצינים ע"ש האמאם עלי בטהראן. קא'אני השתתף במלחמת איראן-עיראק והתקדם בסולם הדרגות לאורך המלחמה, ובסיומה, הצטרף לכוח קודס. עד אמצע שנות ה-90, שירת קא'אני בעיקר בגזרות המזרחיות של איראן הגובלות באפגניסטן, תוך התמקדות במאבק האפגני בטאליבאן. בשנת 1997, מונה אסמעיל קא'אני לשמש כסגנו של מפקד כוח קודס דאז, **קאסם סולימאני (قاسم سليمانی - Qasem Soleimani)**. לאחר חיסולו של האחרון ב-3 בינואר 2020 על ידי ארה"ב, מונה אסמעיל קא'אני למפקד כוח

קודס.³

³ <https://web.archive.org/web/20241003230344/https://www.ifmat.org/01/03/esmail-ghaani/> ; <https://www.gfatf.org/archives/intelligence-organization-originators-terrorism/>

קאא'ני נתון לסנקציות מערביות מהאיחוד האירופי, בריטניה וארה"ב בשל אחריותו לפעילות כוח קודס וכוחות הפרוקסי האיראניים שנתמכים על ידו באזור. הסנקציות כללו הקפאת נכסים, איסור תנועה ופעילות כלכלית.⁴

לפי דיווח ממרץ 2025, היועץ הבכיר למפקד כוח קודס הוא חסן פולרק (Hassan Polark), שנחשב לאחד האנשים העשירים ביותר באיראן. מדווח כי שווי אחד מחשבונות הבנק שלו הוא 6 מיליון דולר.⁵

סגן מפקד כוח קודס

מחמד רצ'א פלאחזאדה (محمد رضا فلاح زاده - Mohammad Reza Fallahzadeh) "אבו-בכר"

פלאחזאדה נולד בשנת 1962 באברוקה שבמחוז יזד, מרכז איראן. פלאחזאדה התחיל את מסלול הקריירה שלו בצבא איראן, ובתחילת שנות ה-80, תקופת מלחמת איראן-עיראק, הצטרף למשמרות המהפכה. מאז, עבר פלאחזאדה מספר תפקידי קצונה וגם תפקידים אדמיניסטרטיביים ופוליטיים בארגון.

במהלך השנים, ניהל פלאחזאדה את אחת מחברות הבת של ח'אתם אל-אנביאא ואף כיהן כמושל מחוז יזד בין השנים 2007-2013. לאחר סיום כהונתו כמושל, נשלח מטעם כוח קודס לסייע למשטר אסד במלחמת האזרחים בסוריה, ולפי מספר דיווחים, נפצע שם ב-2016.⁶ בשנת 2018, מונה פלאחזאדה לסגן המתאם בכוח קודס ולראש המטה - תפקיד המדורג שלישי בשרשרת הפיקוד.

באפריל 2021, לאחר מותו של מחמד חג'אזי, קודם פלאחזאדה לסגן מפקד כוח קודס.⁷ למרות העובדה שכיהן במספר תפקידי קצונה לאורך השנים, ניסיונו הצבאי נחשב למצומצם ביחס לבכירים אחרים - הן מבחינת כמות ומגוון התפקידים שמילא והן מבחינת היקף ניסיונו המבצעי.⁸ כמו בכירים אחרים במשמרות המהפכה, גם פלאחזאדה נתון לסנקציות אמריקאיות ובריטיות בגלל קשרו לפעולות אלימות ופגיעה ביציבות האזורית.⁹

⁴ <https://www.iranintl.com/en/202312144242> ; <https://iransanctions.net/sanctions/individuals/esmail-qaani-uk/>

⁵ <https://x.com/BabakTaghvaei/status/1906133393575711209?s=20>

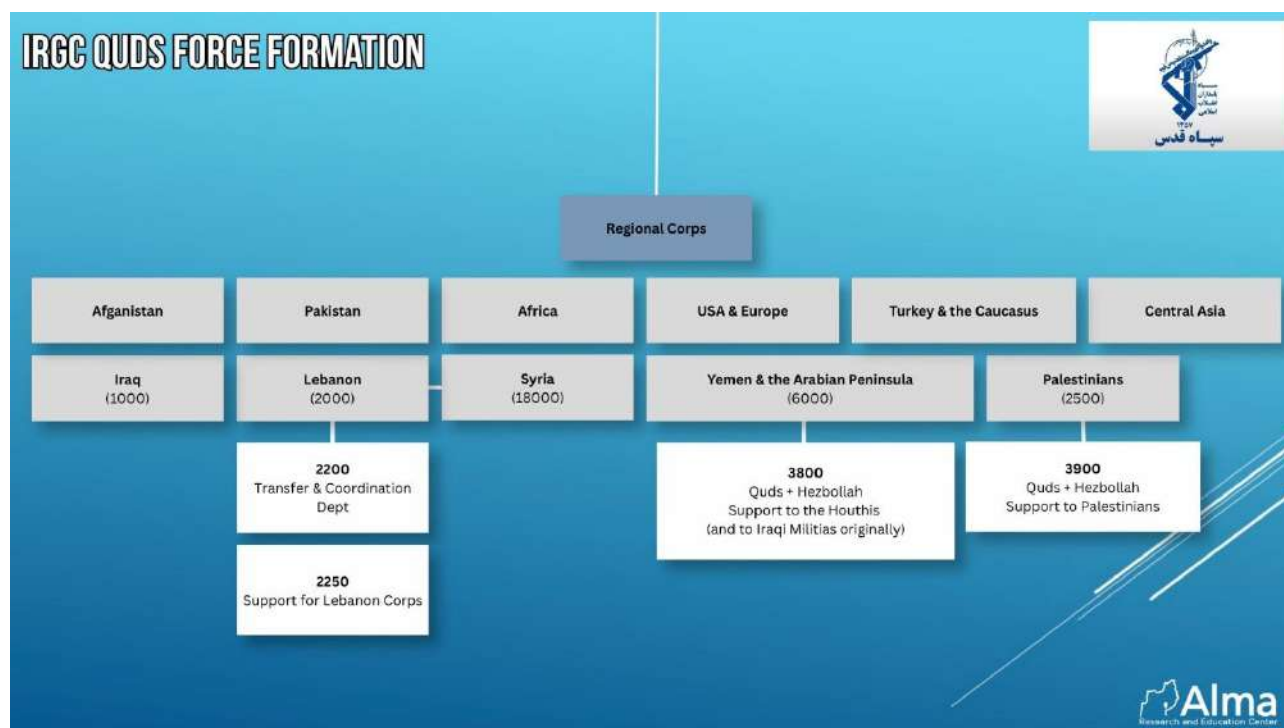
⁶ <https://www.unitedagainstnucleariran.com/mohammad-reza-fallahzadeh-deputy-commander-of-irgcs-quds-force>

⁷ Ibid

⁸ Ibid

⁹ Ibid

נספח ב' - גיסות אזוריים

נכון למידע הגלוי הזמין כיום, כוח קודס מפעיל גיסות אזוריים (גיאוגרפיים) ברחבי העולם. במחקר זה נרחיב על גיס לבנון, גיס סוריה, גיס תימן וחצי האי ערב, גיס עיראק, גיס פלסטינים, ועל אפריקה ואירופה. לפי המידע שברשותינו, **בצמוד לחלק מהגיסות פועלות יחידות המשותפות לכוח קודס וחזבאללה שמסייעות לפעילות במרחב, שעליהן נפרט גם כן.** עם זאת, במחקר זה לא נתייחס למרחבים טורקיה והקווקז, אפגניסטן ופקיסטן, משיקולי רלוונטיות וחסר מידע, ולאור העובדה שעיקר הפעילות של כוח קודס בהם מתנהלת למול ארגוני פשע ומאפיה שונים.¹⁰

¹⁰ <https://www.gfaf.org/archives/intelligence-organization-originators-terrorism/>

גיס לבנון (2000)

בחלק מהאסטרטגיה של הרפובליקה האיסלאמית באיראן לייצוא המהפכה האסלאמית, היא שלחה יחידה גדולה של משמרות המהפכה ללבנון כדי להקים תשתית לארגון פרו-איראני שיעי חדש. פעילות היחידה כללה הקמת מחנות אימונים, חימוש והדרכה של פעילים שיעים מקומיים, ויצירת תשתית פוליטית ודתית חזקה יותר בקרב האוכלוסייה השיעית. אותה תשתית הפכה לגרעין ממנו צמח ארגון **חזבאללה**.¹¹

חזבאללה הלבנוני

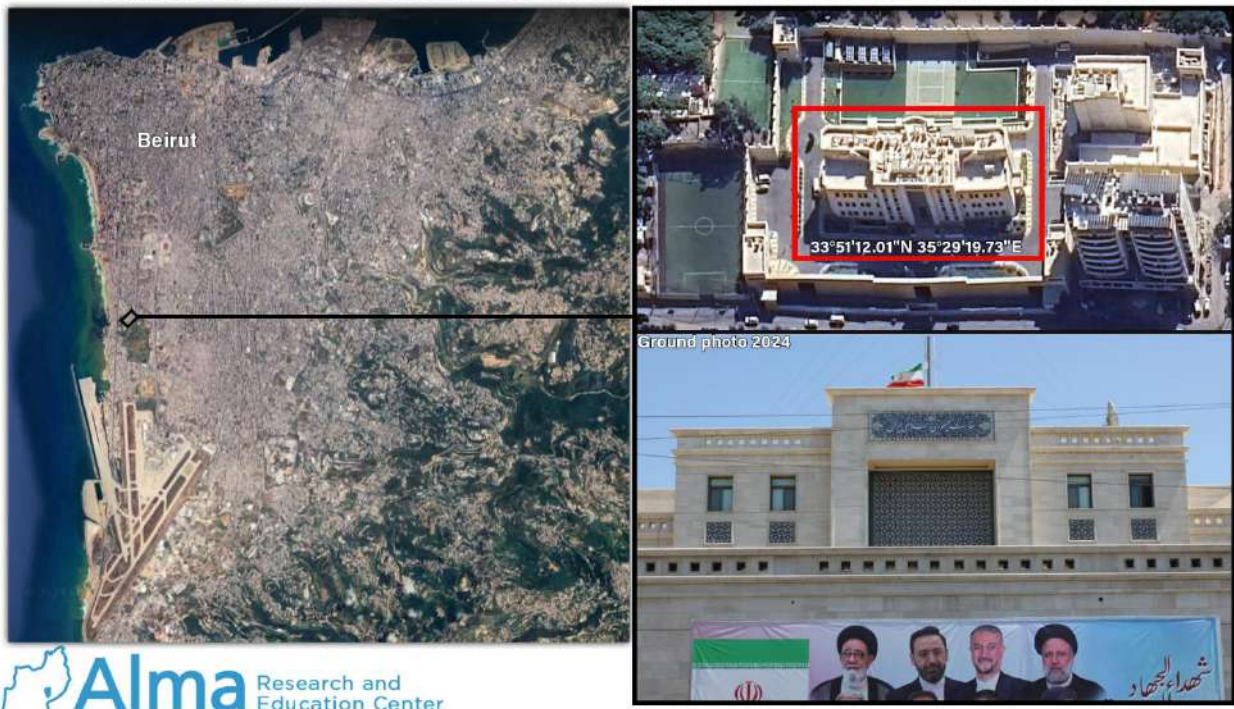
עם השנים, בתוך כוח קודס נוצרה החלוקה האזורית, ועקב כך הפכה הפעילות האיראנית בלבנון לפעילות קבע, ובמסגרת זו הוקם הגיס הייעודי לזירה הלבנונית. גיס לבנון אחראי על ההתבססות האיראנית בלבנון, ובכלל זה - על קשר אסטרטגי ותמיכה בחזבאללה ובכוחות פרוקסי איראני נוספים היושבים בלבנון (חמאס, ג'האד פלסטיני ועוד) ועל בניין כוחם הצבאי והדרכתם. בנוסף, לגיס לבנון תפקיד מרכזי בפיקוח על פעילות האזורית, בעיקר בכל הקשור לישראל – ולכן לבנון נחשבת השלוחה האסטרטגית החשובה ביותר של איראן מחוץ לגבולותיה.

הפעילות האיראנית בלבנון מתבטאת לא רק בהיבטים צבאיים, אלא גם **בהפעלת "עוצמה רכה" וחדירה חברתית** שכוללת פתיחת מרכזי חינוך ואינדוקטרינציה שיעיים, תמיכה בבתי ספר ומסגדים שיעיים והקמת פרויקטים הומניטריים (לכאורה) שמגבירים את נוכחות רוח המהפכה בקהילה המקומית.

המפקדים והנציגים האיראנים שפועלים על ציר טהראן-בירות, בדרך כלל מנהלים את פעילותם **משגרירות איראן בבירות**, ונמצאים בקשר רציף עם הנהגת חזבאללה ומפקדי כוחות פרוקסי איראני בלבנון.

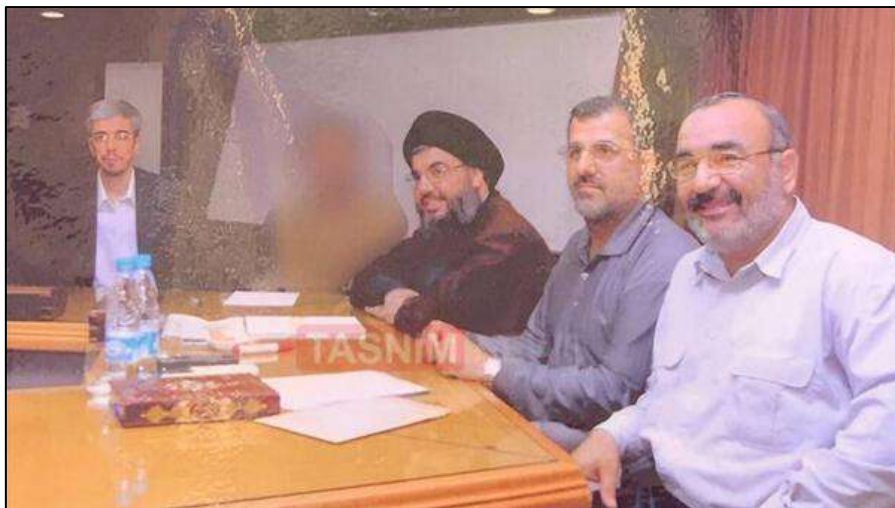
¹¹ <https://www.ncr-iran.org/en/publications/special-reports/the-iranian-regimes-irgc-quds-force-1980s-present/>

EMBASSY OF IRAN IN BEIRUT - THE MAIN TERROR BASE OF THE IRGC IN LEBANON

Alma Research and Education Center

ב-31 במאי 2026, פורסמה לראשונה על ידי סוכנות הידיעות האיראנית "תסנים" (تسنيم) המזוהה עם משמרות המהפכה, תמונה שבה נראה מזכ"ל חזבאללה לשעבר, **חסן נסראללה (حسن نصرالله - Hassan Nasrallah)**, לצד שלושה מפקדים צבאיים איראנים שחוסלו. לפי הסוכנות, מדובר בתמונה שלא פורסמה בעבר, ובה נראים ראש המטה הכללי האיראני **מוחמד באקרי (محمد باقری - Mohammad Bagheri)** - משמאל, שחוסל ביוני 2025, מפקד משמרות המהפכה לשעבר **חסין סלאמי (حسين سلاي - Hossein Salami)** - מימין, שחוסל גם הוא ביוני 2025 ו**מוחמד פאכפור (محمد پاکپور - Mahmoud Pakpour)** - מימין לנצראללה), מחליפו של סלאמי. פאכפור חוסל ב-28 בפברואר 2026.

מעצם היות זירת לבנון הזירה החשובה ביותר של כוח קודס במאבק נגד ישראל, צה"ל שם בראש סדר העדיפויות שלו לחסל כל מעורבות איראנית בלבנון ובכלל זה את מפקדי גיס לבנון:

ב-3 במרץ 2026 במסגרת מבצע "שאגת הארי", חוסל בטהראן מפקד גיס לבנון **דאוד עלי זאדה** (דאוד עלי זאדה - **Daoud Ali Zadeh**). זאדה שימש בדרגה מקבילה לתת-אלוף וביצע בעבר מספר תפקידים, במסגרתם היה אמון על התעצמות כוח קודס וחזבאללה. זאדה נכנס לתפקידו לאחר מבצע "חיצי הצפון" והיה מעורב בשיקום חזבאללה ובדחיפתו לבצע פעולות טרור נגד ישראל.

באותו יום, חוסל בבירות גם יד ימינו של מפקד הגיס, **רצ'א ח'זאעי** (رضا خزاعي - **Reza Hazai**), ראש המטה של גיס לבנון ואחראי תיק ההתעצמות הצבאית של חזבאללה, שהיה ממובילי שיקומו לאחר מבצע "חיצי הצפון".

כזכור, באפריל 2024, חוסל בתקיפה של צה"ל בדמשק מפקד הגיס לשעבר, **חסן מהדוי** (حسن مهدي - **Hassan Mahdavi**). לאחר מספר חודשים, ב-27 בספטמבר 2024, במבצע לחיסול מזכ"ל חזבאללה, חסן נצראללה, חוסל גם מחליפו של מהדוי, **עבאס נילפורושאן** (عباس نیلفروشان - **Abbas Nilforoushan**), באותו בונקר תת-קרקעי בדאחיה.

ב-7 במרץ 2026, בוצעה תקיפה ממוקדת נגד בכירי מודיעין וכספים של ג'יס לבנון ו"ענף פלסטיין" בכוח קודס, ששהו במלון Ramada בבירות. הבולטים בהם הם מג'יד חסיני (مجيد حسينى - Majid Hosseini), אחראי העברת הכספים לענפים השונים בלבנון, ועלי רצ'א בי-אזאר (على رضا بي آزار - Ali Reza Bi-Azar), אחראי המודיעין בג'יס.¹²

ATTACK ON MEMBERS OF THE LEBANESE CORPS AND THE PALESTINE BRANCH AT THE RAMADA HOTEL - 07 MARCH 2026

 Alma Research and Education Center

¹² https://t.me/idf_telegram/21695

יחידות הפועלות במרחב לבנון:**יחידה 2200:**

יחידה האחראית על העברות אמל"ח מגיס 8000 היושב בטהראן אל חזבאללה. יחידה 2200 עובדת בשיתוף פעולה גם עם יחידה 190 (יחידת ההברחות של כוח קודס). יחד הן מפעילות שרשרת העברות והברחות שמזינה את הכוחות הפרו-איראניים במרחב. יחידה 2200 משנעת את האמל"ח הייעודי.¹³

מפקד היחידה הוא **מהדי עלי נקיאן (مهدي علي نقيان - Mehdi Ali Nakian)** המוכר גם בשם מג'תבא עבדוס (مجتبي عبدوس - Mojtaba Abdous).¹⁴

מהדי עלי נקיאן אחראי על העברות אמל"ח באמצעות טיסות אזרחיות של חברת התעופה Mahan Air משדה התעופה מהרבד הוא מרתצ'א בח'תיארי (مرتضى بختياري - Morteza Bakhtiari) מטעם יחידה 2200 ובשיתוף עם גיס 8000 שמספק את הנשק תוצרת איראן.¹⁵

יחידה 2250:

"לשכת הסיוע לגיס לבנון" שהוקמה בשנת 1990 היא למעשה יחידת בת של יחידה 2000 ומשמשת כחטיבה הלוגיסטית המופקדת על סוריה (עד קריסת משטר אסד בדצמבר 2024) ועל לבנון, שם היא תומכת את גיס לבנון (2000) וחזבאללה.

יחידה זו הייתה אחראית על **תיאום משלוחי נשק, כוח אדם, כספים וציוד** המגיעים מאיראן ועל אחסנתם והעברתם לחזבאללה ולכוחות שונים בסוריה.¹⁶ משכורותיהם של אנשי המיליציות השונות ולוחמי חזבאללה מועברות במזומן באמצעות יחידה זו ממשרדי המשטר האיראני.¹⁷ עיקר פעילותה התבצעה בציר היבשתי דרך מעברי הגבול ובציר האווירי והימי, באמצעות שדות התעופה והנמלים השונים.

¹³ <https://cybershafarat.com/2025/05/05/the-irgc-qf-clandestine-logistics-network-a-review-of-units-190-and-2200/>

¹⁴ <https://ctc.westpoint.edu/the-quds-force-in-syria-combatants-units-and-actions> ;

<https://x.com/LabDookhtegan2/status/1949100395533332792>

¹⁵ https://t.me/LabDookhtegan_Channel/209

¹⁶ <https://www.iranintl.com/202209205050>

¹⁷ <https://www.alarabiya.net/iran/2023/12/25/>

מתוקף תפקידה, פועלת היחידה בשיתוף פעולה עם מספר רב של גורמים באיראן, בסוריה ובלבנון, שהבולטים שבהם הם גיס 8000, יחידה 190 ויחידה 2200 בכוח קודס, וכן יחידה 4400 (יחידת ההעברות וההברחות) של חזבאללה. ליחידה מפקדות ומשרדים רבים הפזורים באיראן ולבנון ועד נפילת משטר אסד הופעלו גם מפקדה ומספר משרדים בסוריה, שפעלו בתיאום עמו.

בדצמבר 2023, מפקד היחידה **רז'י מוסוי (رضی موسوی - Razi Mousavi)**, המכונה "סיד רז'י", שהיה מקורב לנצראללה ולקאסם סולימאני, חוסל בתקיפת חווה ליד סידה זינב בדמשק שיוחסה לישראל.¹⁸ לפי דיווחים שונים בתקשורת הזרה, מספר פעילים ומתקנים נוספים הקשורים ליחידה נפגעו בתקיפות שיוחסו לישראל בשנים האחרונות.

¹⁸ <https://www.iranintl.com/202312256571>

גיס סוריה (18000)

בהתאם למדיניות הפצת המהפכה האיסלאמית באזורי משבר, חשיבותו של גיס 18000 עלתה מאוד מאז החלה מלחמת האזרחים בסוריה בשנת 2011. משמרות המהפכה אמנם פעלו בסוריה עוד קודם לכן, בהיקפים קטנים יחסית, אך פריצת מלחמת האזרחים הציבה בפני איראן הזדמנות משמעותית לחיזוק אחיזתה במדינה ולקידום תוכניותיה האזוריות. הגיס הפעיל מספר בסיסים ומפקדות עצמאיות ברחבי סוריה, ומוכר גם שימוש בבסיסים ובתשתיות של צבא סוריה.

פרט ללחימה לצד משטר אסד, פעלה איראן באמצעות כוח קודס להקמת המסדרון היבשתי מטהרן לביירות. אנשי כוח קודס השתלטו על מעברי הגבול בין עיראק לסוריה ובין סוריה ללבנון וביססו אחיזתם באל-בוכמאל, דיר א-זור, דמשק, חלב ועוד. השליטה שם אפשרה הזרמה קבועה של נשק וכוח אדם לשטחי סוריה ולבנון. כמו כן, אנשי כוח קודס פעלו לבסס תשתיות טרור שיפעלו נגד ישראל ברמת הגולן והקימו תשתיות הברחה שתפקידן להעביר אמל"ח ליהודה ושומרון דרך ירדן. אולם, בעקבות עליית משטר א-שרע השתנה גם סטטוס הפעילות של הגיס בסוריה.

באותו הקשר, גם סטטוס הפיקוד נותר מעורפל, וישנם דיווחים סותרים בנוגע למפקד הגיס. ישנם דיווחים שונים על הצבתו מחדש בדצמבר 2024 של מפקד גיס 18000 בעבר, ג'ואד ע'פארי (جواد غفاری – Javad Ghafari) המכונה "השוחט של חלב" ("Butcher of Aleppo"), בשל ניסיונו הקודם בזירה.¹⁹ לאחר שנתיים כמפקד הגיס, ע'פארי הוסב לפיקוד על יחידה 4000

(אויבים חיצוניים) באגף המודיעין של משה"מ בשל "חוסר כשירות",²⁰ וישנו דיווח לפיו ע'פארי עדיין שייך ליחידה זו.²¹

לאורך השנים, גיס 18000 הקים והפעיל תחתיו מספר רב של יחידות ומערכים הקשורים להתבססות בסוריה ולבנון ולהפעלת כוח נגד ישראל. דוגמה בולטת לכך היא "דיוויזיית האמאם חסין" שהוקמה על ידי מפקד כוח קודס לשעבר, קאסם סולימאני.

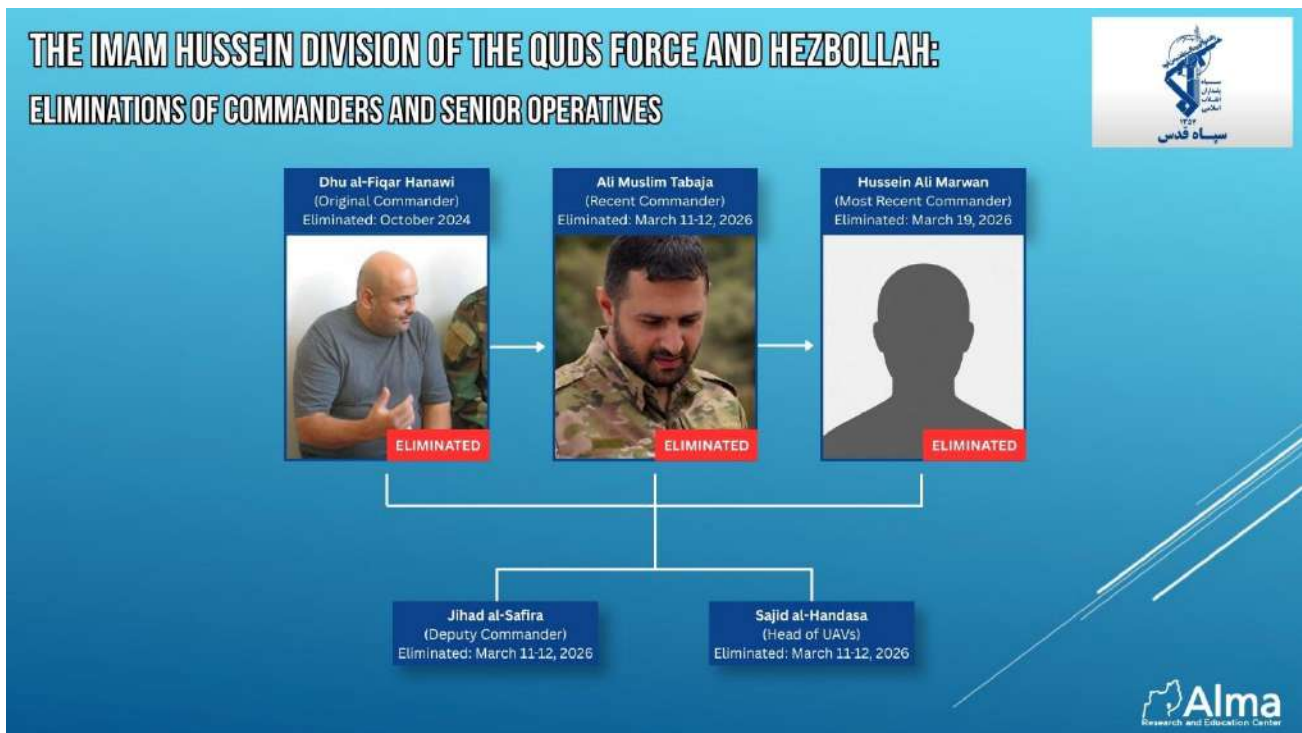
¹⁹ <https://x.com/IntelliTimes/status/1884285731910345040?s=20> ; <https://www.iranintl.com/en/202412038594> ; <https://www.middleeastmonitor.com/20241205-irgc-commander-leads-operation-against-opposition-forces-in-syria/>

²⁰ <https://www.gfatf.org/archives/intelligence-organization-origimators-terrorism/> ; https://www.inss.org.il/social_media/javad-ghaffaris-new-appointment-in-the-revolutionary-guards/

²¹ <https://www.gfatf.org/archives/intelligence-organization-origimators-terrorism/>

"דיוויזיית האמאם חוסיין" (فرقة الإمام الحسين) הוקמה ב-2016 בשיתוף כוח קדס וחזבאללה כמליציה שיעית ופעלה במקור בסוריה. דרג הפיקוד שלה ופעיליה הבכירים מושאלים מחזבאללה. עם נפילת משטר אסד, כלל פעיליה הלבנונים הוחזרו ללבנון וחזרו לתפקד ככוח מרכזי בחזבאללה במערכה נגד ישראל. כבר בתחילת מלחמת "חרבות הברזל" באוקטובר 2023, פעיליה הלבנונים של "הדיוויזייה" הועברו חזרה ללבנון כדי לתגבר את חזבאללה, ולהבנתנו פועלים כיום ככוח אורגני בתוך חזבאללה.

המפקד המקורי של "דיוויזיית האמאם חוסיין" מאז הקמתה, ד'ו אלפקאר חנאוי (ذو الفقار حناوي - Dhu al-Fiqar Hanawi), חוסל באוקטובר 2024 במסגרת מבצע "חיצי הצפון". במסגרת המערכה בלבנון שנפתחה בעקבות מבצע "שאגת הארי", חוסלו יחד בבירות, בלילה שבין ה-11 ל-12 במרץ 2026, מחליפו של חנאוי, עלי מסלם טבאג'ה (علي مسلم طباجة - Ali Muslim Tabaja), ג'האד אל-ספירה (جهاد السفيرة - Jihad al-Safira), סגן מפקד דיוויזיית האמאם חוסיין, וסאג'ד אל-הנדסה (ساجد الهندسة - Sajid al-Handasa), אחראי הכטב"מים בדיוויזייה. ב-19 במרץ, חוסל חוסיין עלי מרוואן (Hussein Ali Marwan), שהספיק לאייש את משרת מפקד הדיוויזייה למשך שבוע בלבד.

מאז 2011, כוח קודס הקים בסוריה לפי ההערכות כ-82 מליציות חמושות (זרות ומקומיות) שכללו עשרות אלפי פעילים חמושים. המליציות הזרות הבולטות ביניהן היו **מליציית הפטמיון (لواء فاطميون - Fatemiyoun Brigade)** המבוססת על שיעים אפגנים, ו**מליציית הזינביון (لواء زینبیون - Zainebiyoun Brigade)** המבוססת על שיעים פקיסטנים.²² (ראו דוח מיוחד על המליציות השיעיות בסוריה שפרסמנו בשנת 2020 – [קישור](#)).

²² <https://www.iranintl.com/202312256571>

גיס תימן וחצי האי ערב (6000)

גיס זה, שמספרו ככל הנראה 6000 לפי מסמך הסנקציות הרשמי של בריטניה נגד איראן,²³ עוסק בעיקר בסיוע להתעצמות ארגון "אנצאר אללה" (انصار الله) החות'י וקשור ישירות לפעילות עוינת ומתקפות בים האדום.²⁴ פעילות הגיס כוללת תיאום והוצאה לפועל של הברחות אמצעי לחימה, אימון והכשרה, סיוע באיסוף מודיעין, סיוע כלכלי וכן הקמת תשתיות ייצור והרכבת נשק.

אנצאר אללה החות'י

במסגרת זו, פועלות גם יחידה של 3800 של חזבאללה המסייעת לחות'ים (בנוסף על תחום אחריותה בסיוע למליציות העיראקיות), יחידה 190 האחראית על הברחת נשק לתימן וזרחה, ויחידה 340 שאחראית על שדרוג יכולות, גם של החות'ים.²⁵

לאורך שנים, ארה"ב ובריטניה הטילו סנקציות על כוח קודס בתימן ועל החות'ים הנתמכים על ידם. ב-2023 ארה"ב ובריטניה הטילו סנקציות חדשות על החות'ים בעקבות התקפותיהם בים סוף.²⁶ התמיכה האיראנית בחות'ים שהלכה והתרחבה לאורך שנים, הייתה מהגורמים שאפשרו את השתלטותם על צפון תימן ב-2014. סיוע זה נועד לעצב את החות'ים בדומה למודל של חזבאללה, אם כי נראה כי הפוטנציאל הגלום בתימן וכן קצב ההתפתחות של החות'ים גדולים ומהירים הרבה יותר מאלה של חזבאללה.

²³ <https://www.gov.uk/government/news/the-uk-and-us-sanction-houthi-enablers>

²⁴ <https://www.iranintl.com/202402271348>

²⁵ <https://www.gov.uk/government/news/the-uk-and-us-sanction-houthi-enablers>

²⁶ <https://www.iranintl.com/202402282809>

החות'ים והאיראנים מבוססים על ברית אידיאולוגית עד כדי מסגורם כ"חזבאללה הדרומי".²⁷ לפי טענות מחקריות שונות, בעקבות המעורבות האיראנית, החות'ים הם אינם עוד פרוקסי רגיל, אלא פרויקט המכוון ל"שכפול" מודל חזבאללה מלבנון. ויותר מכך, הם מודל "לקיחת אחריות" כוזבת להסתת האשמה מאיראן. שכן החות'ים נטלו אחריות פומבית על תקיפות שבוצעו על ידי איראן בפועל ובכך סיפקו הגנה אסטרטגית והסיטו תגובה בינלאומית מאיראן עצמה.²⁸ בנוסף, החות'ים הם לא רק שלוחה להפעלת כוח של משמרות המהפכה, אלא פלטפורמת ניסוי של מערכות נשק מדויקות.

החידושים המשמעותיים שעולים הם הקמת מועצת ג'יהאד במבנה דומה לזה של חזבאללה, הקמת מנגנון אינדוקטרינציה ויצירת מאגר גיוס של כ-13,000 איש. כמו כן, הקפיצה הטכנולוגית המהירה במיוחד ביכולות הטיילות של החות'ים מיוחס לפעילות של גיס תימן בכוח קודס, שכן ב-2014 היו ברשותם רקטות קצרות טווח (20~ מייל) וכבר ב-2016, תוך שנתיים בלבד, החות'ים היו מסוגלים לשגר טילים בליסטיים ארוכי טווח (600~ מייל) וטילי שיוט עד לשטח ישראל, כפי שנוכחנו לדעת במלחמת חרבות הברזל.²⁹

נוכחות הגיס והמעורבות האיראנית בתימן, מעניקות לאיראן שליטה בצפון-מערב תימן ובכך גם אחיזה במסדרון הים האדום, יכולת איום על תעלת סואץ ושליטה בבאב אל-מנדב. בנוסף, בדומה למה שהייתה סוריה בזמן משטר אסד, תימן של החות'ים היא פלטפורמה פיזית של גבול משותף עם אויבת ותיקה מסורתית נוספת של איראן - ערב הסעודית.³⁰

במסגרת זו נשלחים פעילים חות'ים להכשרות מקצועיות באיראן, לבנון ועיראק, לעתים למשך מספר חודשים. פרט להכשרה צבאית נשלחים סטודנטים חות'ים ללימודים אקדמאיים באוניברסיטאות באיראן ובמדינות נוספות המתמקדים בתחומים כמו פיזיקה, הנדסה וכימיה בשאיפה לייצר מוקדי ידע שיפתחו, ייצרו ויתחזקו נשק באופן עצמאי.

²⁷ <https://ctc.westpoint.edu/wp-content/uploads/2022/10/CTC-SENTINEL-102022.pdf>

²⁸ <https://www.washingtoninstitute.org/sites/default/files/pdf/PolicyNote142Knightsv2.pdf>

²⁹ <https://www.washingtoninstitute.org/sites/default/files/pdf/PolicyNote142Knightsv2.pdf> ; https://csis-website-prod.s3.amazonaws.com/s3fs-public/publication/211221_Jones_IranianHouthi_SaudiArabia.pdf ; <https://www.unitedagainstnucleariran.com/report/yemen>

³⁰ Ibid

האימון וההדרכה שמספקת איראן לחות'ים נעשים לא רק מרחוק, אלא בפעילות פיזית על אדמת תימן.³¹ ידוע כי מפקדים ופעילים של כוח קודס היו נוכחים פיזית בתימן כדי לסייע בלחימה לצד החות'ים.³² פעילות זו כוללת סיוע בתכנון ובתיאום, איסוף מודיעין, הפעלת מערכות ואמצעים שונים (כמו מכ"מים המסייעים באיתור מטרות) והשתתפות בלחימה נגד ישראל, סעודיה, ארה"ב, כוחות מערביים וספינות אזרחיות.³³

מפקד גיס תימן הוא **עבדאלרצ'א שהלאי (عبدالرضا شهلاي - Abdolreza Shahlaei)**³⁴ המכונה "אבו אל-כרח" וגם "חאג' יוסף". שהלאי נולד כנראה ב-1957 בכרמנשאה, הצטרף למשה"מ בשנת 1980 ולקח חלק במלחמת איראן-עיראק. לאורך השנים הוא פעל במספר זירות, ביניהן אפגניסטן, עיראק, סוריה ולבנון, ובין היתר הוא מואשם שעמד מאחורי שורת פיגועים כנגד כוחות אמריקאיים בעיראק וכי תכנן את ניסיון התנקשות הכושל בשגריר ערב הסעודיה בארה"ב בשנת 2011. נראה כי הוא פועל מתימן באופן קבוע מאז 2014 ובעבר אף כיהן כנציג כוח קודס במועצת הג'יהאד של החות'ים.³⁵ נזכיר כי גם במועצת הג'יהאד של חזבאללה יש נציג קבוע של כוח קודס - מפקד גיס לבנון.

שהלאי נתון לסנקציות מצד ארה"ב מאז 2008 ועל ראשו יש פרס של 15 מיליון דולר.³⁶ גורמים שונים התייחסו לשהלאי כדמות בכירה ומשמעותית ביותר בכוח קודס, וכאחד מהמוקרבים לקאסם סולימאני, מה שלפי ההערכות הפך אותו למטרה השנייה אחריו. בינואר 2020 ניסתה ארה"ב להתנקש בשהלאי בצנעא (באותו יום שחוסל סולימאני) אך הוא ניצל. חשיבותו ומעמדו עלו לאחר חיסול סולימאני, עקב יכולותיו המבצעיות וקשריו הרבים. חלק מהדיווחים אף התייחסו לשהלאי כאחד מסגניו של מפקד כוח קודס, אך אין לכך אימות רשמי. בנובמבר 2024 מספר מקורות טענו כי שהלאי הוברח מתימן דרך נמל חודיידה באמצעות ספינות רוסיות, אך גם לעניין זה אין אישור.

³¹ <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/irans-revolutionary-guard-deployed-yemen>

³² <https://www.timesofisrael.com/irgc-hezbollah-helping-direct-houthi-attacks-on-shipping-iranian-sources/>

³³ <https://israel-alma.org/the-quds-force-and-hezbollah-involvement-alongside-the-houthis-in-yemen/>

³⁴ <https://www.thecmst.com/he/profile/Abdul-Reza-Youssef-Shahlai> ; <https://www.gfatf.org/archives/intelligence-organization-originators-terrorism/>

³⁵ <https://www.gfatf.org/archives/intelligence-organization-originators-terrorism/>

³⁶ <https://rewardsforjustice.net/rewards/abdul-reza-shahlai/>

יחידה הפועלת בשיתוף פעולה עם הגיס:**יחידה 3800:**

יחידה 3800 של חזבאללה הוצבה בתימן ופעלה תוך שיתוף פעולה עם הגיס. פעילי חזבאללה, לצד כוח קודס, נוכחים בשטח ומסייעים לחות'ים בזירה.³⁷ היחידה הוקמה ב-2003, כאשר ההנהגה האיראנית רצתה להיאבק בנוכחות האמריקאית על הגבול עם עיראק ולהביא לנסיגת הכוחות האמריקאים.³⁸ לאורך השנים תועדו מקרים קונקרטיים שמחזקים את נוכחות אנשי חזבאללה על אדמת תימן ותמיכתם בשטח.

לאחר שחוסלו במערכות האחרונות, פורסמו תמונות של בכירי חזבאללה כמו **סיד הית'ם עלי טבאטבאיי** (السيد هيثم علي طباطبائي - Sayyid Haytham Ali Tabatabaei) ו**חאג' מחמד סרור** (الحاج محمد سرور - Hajj Mohammad Srour) מפעילותם בתימן בעבר. מפקד עבר ידוע של יחידה 3800 היה **חאג' ח'ליל חרב** (حاج خليل حرب - Hajj Khalil Harb) - דמות בכירה מאוד בחזבאללה כיום.³⁹ מקרה נוסף, שעליו פרסמנו דו"ח בדצמבר 2021 (לינק), עסק בפעיל חזבאללה בשם אכרם א-סיד (اکرم السيد - Akram Al-Sayyid), שנשלח לתימן בשנת 2017 ופעל לצד החות'ים עד שנהרג בלחימה. על פי דיווחים שונים, א-סיד היה בעל מומחיות בתחומי הטילים, הרקטות והכטב"מים, ונמנה עם הגורמים שסייעו בהעברת ידע ויכולות צבאיות לחות'ים.

³⁷ <https://x.com/kbsalsaud/status/1030158369712168960>

³⁸ <https://english.alarabiya.net/perspective/features/2018/03/25/Iran-s-use-of-Hezbollah-Unit-3800-to-create-a-new-Hezbollah-in-Yemen> ; <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/hezbollah-iraq-little-help-can-go-long-way>

³⁹ <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/hezbollah-iraq-little-help-can-go-long-way>

גיס עיראק (1000)

הגיס של כוח קודס בעיראק המוכר בשמות "גיס רמז'אן" וגם "גיס 1" ו"גיס 1000", הוקם במלחמת איראן-עיראק כדי להשפיע על המאבק במשטר הבעת' בעיראק ובהמשך כדי להרחיב את השפעתה של הרפובליקה האסלאמית של איראן בעיראק עם נפילת משטרו של סדאם חוסיין באפריל 2003. באופן כללי, חלק מפעילות הגיס כיום עוסקת גם בביסוס וחיזוק האחיזה האיראנית במערכות הכלכלה, הפוליטיקה והחברה בעיראק. משמרות המהפכה רואה בעיראק שער כניסה לעולם האסלאמי כולו.

ברמה הטקטית, הגיס מעביר לזירה העיראקית כספים ונשק ומגייס פעילים עיראקיים כדי לסייע ולהשפיע על המפלגות והמיליציות השיעיות השונות. איראן מספקת במסגרת זו תמיכה רחבה לארגונים ומיליציות הפועלים בעיראק: ארגון הגג אל-חשד אל-שעבי (الحشد الشعبي - הגיוס העממי) וארגון בדר (منظمة بدر) שמחנות האימונים שלהם נמצאים בנג'ף ובאל-חלה.⁴⁰ מיליציות נוספות תחת הגיס הן כתאיב חזבאללה (كتائب حزب الله) עצאיב אהל אל-חק (عصائب أهل الحق), כתאיב סיד אל-שהדאא' (كتائب سيد الشهداء), וחרכת אל-נג'באא' (حركة النجباء).

אל-חשד א-שעבי

הגיס אחראי להעביר נשק למיליציות בעיראק, מספק הכשרה למגויסים העיראקיים ומקל על תנועת הנשק והלוחמים בזירה. אותם מגויסים עיראקיים, רובם שיעים, נשלחים לאיראן להכשרה בסיסית בנשק קל, ובהתאם ליחידות אליהן הם מוקצים, גם מספק הכשרה במרגמות, פגזים, הנחת מוקשים אלקטרוניים (לא מאולתרים) וגם כטב"מים - המיוצרים באיראן.

⁴⁰ <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/iran-appoints-seasoned-qods-force-operative-ambassador-iraq>

הגיס כולו מחולק ל-3 פיקודים גיאוגרפיים-טקטיים:

- הראשון, פיקוד נצר (The Nasr Command) – ממוקם בעיר מריואן (מריואן), מחוז כורדיסטאן בצפון איראן. פיקוד נצר אחראי על המחוזות הכורדיים ועל חלקים ממחוז דיאלא.
- השני, פיקוד ז/צפר (The Zafar Command) – ממוקם בעיר כרמאנשאה (קרמאנשאה) ובעיר מהראן (מهران, ככה"נ בסיס משני-קדמי), מערב איראן. פיקוד ז/צפר אחראי על מחוזות בגדאד, נג'ף, כרבלאא', באבל, ואסט, וחלקים ממחוז דיאלא.
- השלישי, פיקוד פג'ר (The Fajar Command) – ממוקם בעיר אהואז (אהואז), דרום איראן. ישנו דיווח שכוחות הפיקוד נשלחו גם אל בסיסים משניים בח'רמשהר (خرمشهر) ובשלמצ'ה (شلمچه).⁴¹

בהתאם לכך ישנם 4 נתיבי הברחות עיקריים מאיראן לעיראק:

- מעבר הגבול "מהראן" (מهران) (מיקום) - נמצא ליד העיירה העיראקית בדרה (بدره), במחוז ואסט (واسط), ונמצא תחת פיקוד צפר - הצינור העיקרי של נשק איראני לבגדד.
- מעבר הגבול "צ'ד'אבה" (مرز چذابه) (מיקום), צמוד לנקודת ההפצה הגבולי "אל-שיב" (الشيب), במחוז מייסאן (מיסאן); מתחם "מג'נון", במחוז בצרה (البصرة). נמצא בסמוך לשדה גז גדול.
- מעבר הגבול "שלאמצ'ה" (مرز شلمچه) (מיקום) במחוז בצרה (البصرة).

שלושת נתיבי הברחה צ'ד'אבה, מג'נון ושלאמצ'ה מוזנים מהעיר האיראנית אהואז, בה יושב פיקוד פג'ר. ממעברי הגבול, הנשק האיראני מועבר למרכזי ההפצה בערים בדרה, אל-קות, אל-עמארה, אל-קרנה ובצרה, ומשם מועבר למרכזי ההפצה הטקטיים באל-חלה, אל-דיואניה, אל-פג'ר, אל-סמאווה ואל-נאסריה, שמהם מגיע למיליציות.⁴²

הפיקוד הכללי של גיס רמז'אן יושב בטהראן, ומרכז הפיקוד האסטרטגי בעיראק ממוקם ככל הנראה בעיר אל-עמארה (العمارة) שבמחוז מייסאן (מיסאן).

⁴¹ https://www.longwarjournal.org/archives/2007/12/irans_ramazan_corps.php

⁴² https://www.longwarjournal.org/archives/2007/12/irans_ramazan_corps.php

מפקד גיס עיראק הוא עבדו-אלרצ'א מסגריאן (عبدالرضا مسگریان).⁴³

לפי דיווחים, בעת מבצע "שאגת הארי" (מרץ 2026), הופצו סרטונים באינטרנט על ידי כלי תקשורת איראניים ועיראקיים שהראו שיירה השייכת לכוחות אל-חשד א-שעבי נכנסת לאיראן, כשהיא נושאת טונות של מזון ואספקה רפואית, בנוסף לתגבורות פעילים ונשק. לפי דיווח, השיירה החלה את מסעה בבצרה שבדרום עיראק וחצתה את הגבול למחוז ח'וזסטאן שבמערב איראן. השיירה נצפתה לאחר מכן בשלאמצ'ה (شلمچه) שעל הגבול. לאחר מספר ימים פורסמו סרטונים שמראים את הכוחות באבדאן (آبادان) ובח'רמשהר (خرمشهر). עלו דיווחים לא מאומתים על כך שפעילי אל-חשד א-שעבי הוכנסו כדי לסייע למשטר לכפות סדר ציבורי ברחובות.⁴⁴

CONVOY OF "AL-HASHD AL-SHAABI" (PMF) FORCES FROM BASRA INTO IRAN – MARCH 2026

⁴³ <https://web.archive.org/web/20250815215158/https://www.tasnimnews.com/fa/news/1403/04/20/3119833/> ; <https://web.archive.org/web/20260306110548/https://www.mehrnews.com/news/6162762/> ; <https://web.archive.org/web/20250815215158/https://www.tasnimnews.com/fa/news/1403/04/20/3119833/>
⁴⁴ <https://www.aljazeera.com/news/2026/3/30/loyalty-campaign-iraqi-armed-groups-in-iran-as-us-talks-of-ground>

גיס פלסטינים (2500)

הגיס האחראי על הקשר של איראן עם ארגוני הטרור הפלסטיניים שנלחמים באופן רציף עם ישראל הוא גיס 2500 המכונה גם 'ענף פלסטיין'. פעילות הגיס היא בעיקר בתיאום עם חמאס, גא"פ (תנועת הג'האד האסלאמי הפלסטיני) וגם חזבאללה בהקשרי הארגונים הפלסטינים ופעילות בשת"פ עמם בשטח ישראל. פעילות הגיס כוללת הברחות אמל"ח, הכשרות ואימוני פעילים פלסטיניים (גם על אדמת איראן), מימון ושיתוף פעולה מבצעי בין ארגוני הטרור. פעילות הגיס אינה מוגבלת רק לשטחי יו"ש ורצועת עזה, ומתבצעת במספר זירות נוספות בהם מתנהלות שלוחות של הארגונים הפלסטיניים, כמו בלבנון, סוריה, ירדן, אירופה ועוד.⁴⁵

גא"פ | חמאס

האדם המרכזי שעמד בראש הגיס וביסס את הקשרים למול הארגונים הפלסטיניים מלבנון ואיראן היה **מחמד סעיד איזדי (محمد سعيد ايزدي - Mohammad-Saeed Izadi)** המכונה "חאג' רמז'אן", שחוסל במהלך מבצע "עם כלביא" ביוני 2025 בעיר קום שבאיראן.⁴⁶ איזדי פיקד על ענף פלסטיין מאז 2014 וסייע רבות לארגוני הטרור הפלסטיניים בחיזוק יכולותיהם

בשטחי יו"ש ורצועת עזה והיה אחראי מאוד גם לבניית תשתיותיהם בלבנון ובסוריה לאורך השנים. לאיזדי היו קשרים קרובים מאוד עם ראשי גא"פ ועודד את פעילי הארגונים השונים לפעול באופן עצמאי נגד ישראל (כפי שקרה ב-7 באוקטובר) ואף תיעדף לעיתים את מימון גא"פ על חשבון חמאס. בשנת 2018 פרסמה ישראל את תמונתו של איזדי כמי שאחראי על פעולות התגמול נגד ישראל ושאחראי על התוכנית של כוח קודס לפגוע בישראל. זה כנראה מה שהביא ב-2019 את ממשל טראמפ להטיל על איזדי סנקציות כלכליות.⁴⁷

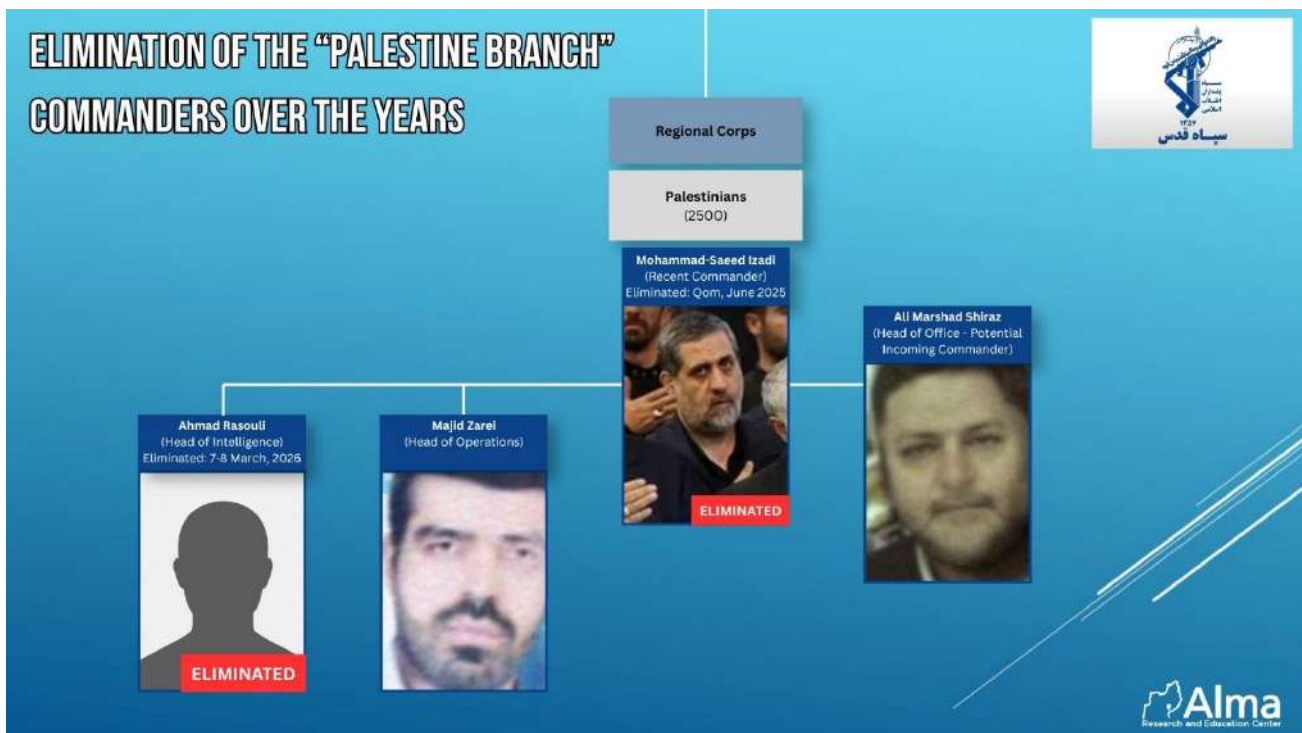
⁴⁵ <https://t.me/baruchyedid/622>

⁴⁶ <https://x.com/AvichayAdraee/status/1936318074178712010?s=20> ; <https://t.me/baruchyedid/622>

⁴⁷ <https://t.me/baruchyedid/623> ; <https://t.me/baruchyedid/622>

נכון לשנת-2022, ראש הלשכה של ענף פלסטין הוא **עלי מרשד שיראזי** (علي مرشد شیرازی – Ali Marshad Shirazi) המכונה "אבו-ג'ואד" או "חאג' מרשד". שיראזי הוא איראני שחי בלבנון ועומד בראש יחידת המעקב והבקרה להפעלת כל התכניות הצבאיות ב"ציר ירושלים". ב-2023 הטיל משרד האוצר האמריקאי סנקציות על שיראזי לצד בכירים נוספים.⁴⁸ להערכתנו, שיראזי מהווה מועמד פוטנציאלי למלא את מקומו של איזאדי. בכיר נוסף בענף פלסטין הוא **מג'יד זארעי** (مجید زارعی – Majid Zarei), אחראי המבצעים.⁴⁹

בלילה שבין ה-7 ל-8 במרץ, במהלך מבצע "שאגת הארי", חוסלו בבירות עוד שני בכירים בענף פלסטין. אחד, **אחמד רסולי** (احمد رسولی - Ahmad Rasouli), שהיה אחראי המודיעין בגיס פלסטין ובכך על איסוף מודיעין עבור ארגוני הטרור הפלסטיניים בלבנון ובעזה,⁵⁰ והשני, **אבו-אחמד עלי** (ابو احمد علی – Abu Ahmad Ali), ששימש הנציג של חזבאללה הלבנוני בגיס פלסטין.

⁴⁸ <https://x.com/iranazadi1395/status/1717964768059723882?s=20>

⁴⁹ <https://t.me/IsraelAlma/2093>

⁵⁰ https://t.me/idf_telegram/21695

יחידה הפועלת בשיתוף פעולה עם הגיס:

יחידה 3900:

יחידה משותפת לחזבאללה ולגיס האמונה על שיתוף פעולה עם ארגוני טרור פלסטיניים בהפעלת טרור כנגד מטרות ישראליות ואינטרסים ישראלים, בשטחי יו"ש, עזה ובעולם, תוך אספקת סיוע פיננסי, ידע ואמצעים - בצורת אימונים, הכשרות והעברת אמל"ח, מודיעין, ידע מקצועי ופעילים.⁵¹ היחידה פועלת בתיאום עם יחידה 840 (יחידת המבצעים המיוחדים האזורית של כוח קודס) ויחידה 4000 (יחידת 'אויבים חיצוניים' של אגף המודיעין).

ב-1 באפריל 2025 חוסל בתקיפה אווירית בצ'אחיה בבירות חסן בדיר (حسن بدير - Hassan Badir), המוכר כ"חאג' רביע". לפי הודעת דובר צה"ל, בדיר פעל תחת יחידה 3900. חסן בדיר היה אפוא בכיר מאוד ביחידה זו (ואף ייתכן שהיה מפקד היחידה).

⁵¹ <https://israel-alma.org/palestine-branch-in-the-quds-force-and-unit-3900-in-hezbollah-activity-in-the-jordanian-arena/>

אפריקה

במשך שנים איראן רואה באפריקה כר פורה לקידום יעדיה ועושה זאת באמצעות מעורבות באפריקה. כאמור, מבחינת איראן, אזורי סכסוך ומשבר הם פלטפורמה אידיאלית כדי להרחיב את השפעתה, וכך היא גם מייצאת נשק לאזורים במזרח אפריקה, ובמיוחד לאזורי מלחמת האזרחים בסודן. לאיראן יש יחסים דיפלומטיים עם ג'יבוטי, סודן, אתיופיה וקשר הדוק עם ארגון הטרור **חרכת א-שבאב אל-מג'אהדין (حركة الشباب المجاهدين)** הסומלי.

חרכת א-שבאב אל-מג'אהדין

למעשה, כוח קודס פועל בשלושה צירי מרכזיים באפריקה: **ציר הברחות, ציר מעורבות צבאית וציר השפעה רכה**. ציר הברחות הנשק המרכזי של כוח קודס באפריקה עובר דרך סודן ולוב ודרך ארגון "אל-שבאב" בסומליה, ויעודו הסופי הוא חזבאללה, חמאס והחות'ים.

איראן הבריחה כמויות גדולות של נשק לחמאס בעזה בין השנים 2007-2013 דרך סודן ולוב, ואז דרך חצי האי סיני, אך מאז עליית הנשיא עבד אלפתאח א-סיסי ב-2013, הכמויות הצטמצמו משמעותית. במקביל, ארגון הטרור הסומלי "אל-שבאב" המזוהה עם אלקאעידה מממש את שני הצירים **במסגרת "דיל"**: "אל-שבאב" מקבלים נשק מאיראן, ובתמורה איראן יכולה להבריש נשק לחות'ים בתימן דרך נמלי סומליה שבשליטת הארגון. **נתיבי הברחות העיקריים** הם: אחד, מנמל בנדר עבאס (بندر عباس) שבאיראן דרך בוסאסו (בוסאסו) שבסומליה ומשם לנמל אל-סליף (السليف) שבשליטת החות'ים בתימן. השני, מנמל בנדר עבאס, דרך ג'יבוטי (جيبوتي) ואז לאל-סליף.⁵²

⁵² <https://www.terrorism-info.org.il/en/iranian-activity-in-east-africa-a-growing-threat-to-israeli-and-western-interests/>

כמו כן, מסגרות דפוסי הברחות שהופיעו בעבר בניגריה מצביעות על פעילות גלובלית של כוח קודס גם בזירה זו לאורך שנים. יותר מכך, **יתכן שבעקבות הפיכת סוריה לציר פחות רלוונטי, איראן משתמשת כיום יותר ויותר באפריקה כציר הברחה עיקרי.**

ב-15 באפריל 2010, נתפסו בניגריה 13 מכולות נשק איראני שיועדו לגמביה ונפרקו בנמל טין קאן, בלגוס. מכולות הנשק נשלחו על ידי חברת Behineh Trading מטהראן תוך הפרת החלטה 1747 של מועצת הביטחון של האו"ם. המכולות כללו 240 טון של נשק (רקטות 107 מ"מ, מרגמות 60 מ"מ, 81 מ"מ ו-120 מ"מ, רימונים, ותחמושת לנשק קל). את המשלוח השיטה חברת הספנות הצרפתית CMA-CGM, אך זו טענה להגנתה כי המשלוח הסווה כמשלוח חומרי בניין. דווח כי מקורות ביטחוניים בישראל חשדו כי ניגריה הייתה אמורה לשמש ציר הברחה עקיף מאיראן לחמאס. בעקבות הפרשה, הוטלו סנקציות אמריקאיות על גורמים הקשורים למשמרות המהפכה שהיו מעורבים, ובפרט על חברת התעופה האיראנית YasAir ועל חברת Behineh Trading.⁵³ בהקשר זה, נציין כי חברת YasAir יושבת בנמל התעופה הבינלאומי מהראבאד, ליד טרמינל 6, בטהרן.⁵⁴

ב-2013, שוב בניגריה, נעצר תא טרור של 3 פעילים (ופעיל נוסף שנעצר מחוץ לניגריה) הקשורים לחזבאללה ובעקבות זאת התגלה מחסן נשק של הארגון בקאנו. שירות הביטחון בניגריה הודיע כי הנשק נועד לשמש נגד אינטרסים ישראלים ומערביים. המחסן כלל 11 נ"טים, 4 מוקשים נ"ט, RPG, 21 טילי AK-47, 2 תתי-מקלעים ו-76 רימונים.⁵⁵ אין בידינו מידע על קיומו או זהותו של מפקד גיס אפריקה. עם זאת, לפי דיווח הנכון לספטמבר 2022, מפקד מחלקת אפריקה ביחידה 400 של כוח קודס הוא מחמד ג'ואד רחימי (محمدجواد رحيمي - Muhammad Javad Rahimi) המכונה 'זכרי' (Zakri).⁵⁶

⁵³ <https://home.treasury.gov/news/press-releases/tg1506>

⁵⁴ <https://www.iranwatch.org/our-publications/enforcement-news-summary/nigerian-secret-service-uncovers-iranian-weapons-possible-new-smuggling-route-amas>

⁵⁵ <https://www.fdd.org/analysis/2013/02/25/iran-backed-terror-cell-exposed-in-nigeria/> ; https://www.longwarjournal.org/archives/2013/05/hezbollah_members_arrested_in.php

⁵⁶ <https://web.archive.org/web/20230308174152/https://www.gfatf.org/archives/muhammad-javad-rahimi-zakri/>

אירופה

משמרות המהפכה וכוח קודס האיצי משמעותית בשנים האחרונות את הפעילות באירופה, תוך שינוי דפוסי ההפעלה. אם בעבר, איראן נשענה על דיפלומטים, אנשי מודיעין וסוכנים, הרי שמאז 2018 היא מתבססת יותר ויותר על מגמה של **שימוש בפשיעה מאורגנת כרוע ביצועית**. שינוי זה נועד לטשטש בין המדינה המבצעת (איראן) לבין הפעולה עצמה, ובכך לספק מנגנון הכחשה סביר (plausible deniability).

היקף הטרור גדל משמעותית בשנים האחרונות. לפי The Washington Institute,⁵⁷ מתוך 218 פעולות חוץ איראניות שמתעודות מאז 1979, 102 פעולות התרחשו באירופה. מתוכן, 54 התרחשו בין השנים 2021-2024 בלבד – כלומר, לפחות מחצית מפעולות הטרור של איראן באירופה התרחשו בשנים האחרונות. נתון זה מצביע על הגברת הנוכחות של משמרות המהפכה באירופה, תוך נטילת סיכונים מדיניים ומעבר לדפוס פעולה שיטתי ומתמשך. מתוך 54 פעולות הטרור בין השנים 2021-2024, 16 פעולות כללו שימוש ישיר בעבריינים מקומיים לצורך ביצוע, מה שמעיד כי השימוש בפשיעה אינו נקודתי אלא מהווה חלק אינטגרלי ממודל הפעולה האיראני באירופה.

גם כאן, המודל הוא היררכי. מטהרן יורדת הפקודה אל משמרות המהפכה וכוח קודס, שמפעילים את ארגוני הפשיעה המקומיים, ואלו מפעילים עבריינים מקומיים לביצוע פעולות הטרור בהנחייתם ובתמיכתם. בתמורה, המשטר מעניק להם תגמול פיננסי, חסות והגנה מפני הרשויות.

לפי דיווח, ארגוני הפשיעה הבולטים ששימשו את כוח קודס בהוצאת פעולות טרור באירופה הם: **Foxtrot** (שבדיה) הקשור להשלכת רימון לעבר שגרירות ישראל בסטוקהולם ולפעילות בבלגיה, **Rumba** (שבדיה) החשוד בירי מחוץ לשגרירות ישראל, ו-**Hell's Angels** (גרמניה) שאנשיו גויסו לארגון תקיפות נגד בתי כנסת.⁵⁸

יעדי התקיפה בגל של השנים האחרונות כוללים מתנגדי משטר איראניים (בעיקר עיתונאים וגולים), דיפלומטיים ואזרחים ישראלים, יהודים מקומיים ומוסדות יהודיים. דוגמה בולטת לכך הייתה במסגרת תוכנית התנקשות שכונתה "החתונה", שנוהלה על ידי יחידה 840 (יחידת המבצעים המיוחדים האזורית) ותוכננה כדי לחסל שני מגישי חדשות

⁵⁷ <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/iranian-external-operations-europe-criminal-connection>

⁵⁸ <https://icct.nl/publication/iranian-external-operations-europe-criminal-connection>

איראנים בלונדון. דוגמא בולטת נוספת התרחשה ב- 30 ביוני 2018 אז נעצרו שני אזרחים בבריטלי, וברכבם נמצא 500 גרם של TATP. בחקירה הודו שהחומר ניתן להם בלוקסמבורג על ידי אסדאללה אסדי - "דיפלומט" בשגרירות איראן בוינה. המטרה הייתה פיגוע בעיירה וילפינטה בדרום צרפת בכנס של האופוזיציה האיראנית Mujahideen of the Iranian People (PMOI/MOK).

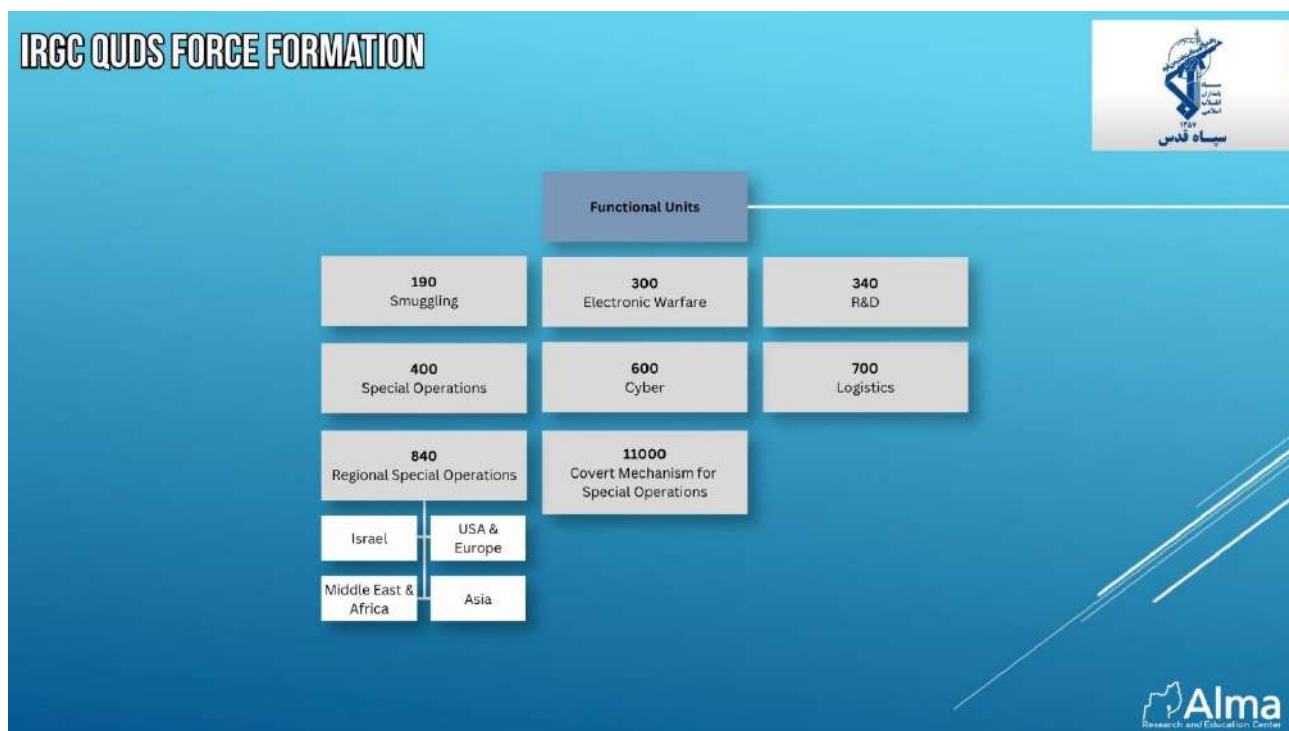
בנוסף שלושה נעצרו בצרפת בהקשר לפיגוע בפשיטה על אגודת מרכז זהרא'א'. שניים שוחררו עקב חוסר ראיות מספקות, והשלישי נחקר בקשירת קשר וסיוע לפעילות טרור. מרכז זהרא'א' הוא אגודה דתית שיעית הפועלת בצרפת כחלק מתשתית של מרכזי דת, תרבות וחברה שיעים באירופה אשר מייצרים השפעה קהילתית בהכוננת הציר השיעי הרדיקלי בראשות הרפובליקה האסלאמית באיראן. בנוסף, תשתית זו מייצרת פוטנציאל לפלטפורמה לפעילות הטרור על אדמת אירופה.

כאמור, איראן מנהלת את פעילותה כקהילה אחת חוצת גבולות אליה משתייכים השיעים התומכים באידאולוגיה הרדיקלית שלה. נראה כי כלל הפעילות מתנהלת תחת מטריה גדול שנקראת "אגודת אהל אל-בית העולמית" (المجمع العالمي لأهل البيت - Ahl al-Bayt World Assembly) אשר הוקמה ב-1990 על ידי המנהיג העליון של איראן לשעבר, עלי ח'אמנהאי. תחת ארגון זה פועלות מספר אגודות גג ברחבי העולם בכלל ובאירופה בפרט.

דו"ח מיוחד שפרסמנו בשנת 2021 עוסק במרכזי הדת התרבות והחברה השיעים בצרפת-יצירת השפעה קהילתית בהכוננת הציר השיעי הרדיקלי בראשות איראן ופוטנציאל לפלטפורמה לפעילות הטרור על אדמת אירופה (לינק).

מוקדם יותר, ניתן לראות מעורבות איראנית באירופה במהלך מלחמת בוסניה בין השנים 1992-1995. נטען כי במהלכה אנשי משמרות המהפכה נכחו בבוסניה במסווה של מדי הסהר האדום האיראני – לא כעובדי סיוע המוניטרי, אלא כדי להכשיר לוחמים מוסלמים לטובת הבוסנים. הסהר האדום הוציא הודעה בעקבות ההאשמות ודחה את הטענות. גנרל בדימוס שהתראיין בנושא טען כי אנשי המשטר האיראני אימנו לוחמי ג'יהאד מכל העולם לצד אל-קאעדה, כחלק מהמאבק של של הבוסנים מול הסרבים והקרואטים.⁵⁹ כמו כן, נטען שבמהלך שנות ה-90 איראן סייעה לבוסניה בכך שסיפקה לה תמיכה במדיה (רדיו וטלוויזיה) ותמיכה אסטרטגית שסייעה לכוח קודס להתבסס באזור.

⁵⁹ <https://www.voanews.com/a/ex-general-says-irgc-was-in-bosnia-disguised-as-aid-workers/4880301.html>

נספח ג' - יחידות פונקציונאליותיחידה 190

יחידה האמונה על הברחת אמצעי לחימה, כסף וכוח אדם ברחבי העולם. אמצעי הלחימה המועברים על ידי היחידה כוללים מגוון רחב הנע החל מנשק קל, מקלעים וחומרי נפץ ועד לכטב"מים, טילים בליסטיים, טילי שיוט ומערכות הגנה אווירית. מתוקף תפקידה עובדת היחידה בצמוד לגיס 8000 בכוח קודס וליחידה 4400 בחזבאללה.

היחידה הייתה אחראית על העברת עשרות אלפי טונות של נשק בשנים האחרונות לארגוני טרור, קבוצות אתניות ומדינות, בהתאם לאינטרסים האיראניים, כמו חזבאללה, מליציות שיעיות בסוריה, החות'ים, הג'יהאד האסלאמי, חמאס ועוד מליציות.⁶⁰ מסלולי ההברחה מגוונים ונעשים באוויר, בים וביבשה. אנשי היחידה ככל הנראה פועלים גם במסגרת מערך הברחות הנפט של איראן.

⁶⁰ <https://www.gfatf.org/archives/intelligence-organization-originators-terrorism/>

היחידה פועלת בדרכי פעולה מגוונות שנועדו להסוות את האמל"ח המוברח ולטשטש את הקשר לאיראן. אלה כוללים בין היתר שימוש בחברות קש, תשתיות וחברות אזרחיות, בספינות ומטוסי מטען, הובלה אזרחית, רישומים כוזבים, מסווה סיוע הומניטרי ושימוש בגורם צד שלישי לצורך טשטוש הקשר לאיראן.⁶¹ לצד העברת אמצעי לחימה פועלת היחידה גם להעברת לוחמים בין הזירות השונות. בהקשר זה מוכרים דיווחים לפיהם אנשי מיליציות שונות מועברים לסוריה בכיסוי של עולי רגל שיעים המבקרים באתרים שונים בסוריה. באופן דומה מועברים אנשי מיליציות בין מדינות בכסות של סטודנטים.

לאורך השנים סוכלו ונחשפו מספר ניסיונות הברחה איראניים באמצעות ספינות על ידי ישראל וכוחות ביטחון מקומיים. בין היתר אפשר לציין את תפיסת הספינות פרנקופ (Francop) ב-2009, ויקטוריה (Victoria) ב-2011, וקלוס-סי (Klos-C) ב-2014.⁶² כמו כן, היחידה עושה שימוש תדיר בספינות אזרחיות ובטיסות מסחריות של חברות איראניות וביניהן: יאס אייר, Mahan Air, איראן אייר, Qeshm Fars Air, Caspian Airlines, Meraj Airlines ועוד.⁶³

בדצמבר 2022 פרסמו דוח מיוחד על חברת "מאהאן אייר" – מטוסיה וצוותיה כפלטפורמה מרכזית בכיסוי אזרחי להברחת אמל"ח לסוריה ולבנון בשירות כוח קודס האיראני (לינק).

רבים מאנשי החברות, התמימים לכאורה, משתייכים לכוח קודס. חלק מאנשי יחידה 190 הם טייסים ואנשי צוות שעובדים תחת כיסוי של אחת מחברות התעופה האלו, במטרה להסוות את מעורבות כוח קודס ולהבטיח את העברת האמל"ח ללא תיעוד. בחלק מהמקרים מוברחים אמצעי לחימה בתוך משלוחי סחורות ומוצרים תמימים לכאורה המסווגים כציוד חקלאי, רפואי או סיוע הומניטרי.⁶⁴

⁶¹ <https://www.gfatf.org/archives/intelligence-organization-originators-terrorism/>

⁶² <https://web.archive.org/web/20250813104503/https://www.ifmat.org/08/18/irans-unit-190-the-special-force-smuggling-weapons-by-land-sea-and-air/>

⁶³ <https://web.archive.org/web/20260217124627/https://www.ifmat.org/iran-airports-report-revolutionary-guards-control/#sectionunit190> ; <https://web.archive.org/web/20250813104503/https://www.ifmat.org/08/18/irans-unit-190-the-special-force-smuggling-weapons-by-land-sea-and-air/>

⁶⁴ <https://web.archive.org/web/20231003162840/https://www.ifmat.org/08/22/unit-190-of-irgc/> ; <https://web.archive.org/web/20230719160850/https://www.ifmat.org/08/22/report-reveals-shadowy-unit-190-of-irans-revolutionary-guard/>

במהלך מבצע "שאגת הארי", ישראל פעלה לתקוף ולהשמיד מטוסים ששימשו להברחות. ב-7 במרץ דובר צה"ל פרסם על השמדת 16 מטוסים של כוח קודס בשדה התעופה הבינלאומי "מהראבאד" בטהראן, שהעבירו אמצעי לחימה לחזבאללה. שדה התעופה מהראבאד הותקף מספר פעמים במהלך מבצע "שאגת הארי", לאור העובדה כי שימש את כוח קודס להעברות, חימוש ומימון לפרוקסי של המשטר האיראני ברחבי המזרח התיכון.⁶⁵

ארה"ב הטילה סנקציות על חברות התעופה Iran Air ו-Mahan air. על פי דיווח מ-2018 לפיו **האנגר של חברת התעופה Iran Air בנמל התעופה הבינלאומי "אמאם ח'ומיני" (فرودگاه بین‌المللی امام خمینی - Tehran Imam Khomeini International Airport)** בטהראן שימש את משמרות המהפכה. לפי דיווחים שונים, אוחסנו וטופלו שם טילים קצרי טווח פתח 110, כמו גם רקטות פג'ר 5, שמשמשות את חזבאללה וארגוני טרור פלסטיניים, וגם טילי נ"ט נור C-802, נ"מ ונ"ט נוספים, פצצות מרגמה, נשק קל ותחמושת.⁶⁶

בנון ליוני 2025, מקום אחסון וייצוא מרכזי נוסף של יחידה 190 הוא **נמל "השהיד רג'אאי" (بندر شهید رجایی - Shahid Rajaei Port)** בבנדר עבאס (بندرعباس - Bandar Abbas), שבמחוז הורמוזגן (هرمزگان - Hormozgan) באיראן. לפי דיווחים שונים, הנמל שימש כמחסן נשק של היחידה ובנקודת ההברחה העיקרית של טילים בליסטיים לחות'ים בתימן. באפריל 2025 אירע פיצוץ, שהוביל לשריפה באחד הרציפים בנמל וגרם למותם של 70 איש ומעל 1,200 פצועים. ברציף נפגעו קונטיינרים שככל הנראה הכילו אמוניום חנקתי, ששימש לדלק טילים.

אירוע זה עשוי להצביע על קשר סיבתי בין פעילותה של יחידה 190 באחסון והעברת אמוניום חנקתי לארגוני הטרור של משמרות המהפכה לבין הפיצוץ בנמל בירות בשנת 2020 ולפיצוץ ברציף נמל השהיד רג'אאי.⁶⁷ עד המהפכה בסוריה וקריסת משטר אסד בדצמבר 2024, העבירה איראן אמצעי לחימה לסוריה וללבנון באמצעות המסדרון היבשתי המוכר שעובר דרך עיראק וסוריה,⁶⁸ באמצעות שילוב בין טיסות אזרחיות למשאיות. באוקטובר 2022 פרסמו דו"ח מיוחד על המסדרון האיראני לסוריה וללבנון ([לינק](#)).

⁶⁵ <https://x.com/idfonline/status/2030279482217505194?s=20>

⁶⁶ <https://web.archive.org/web/20260105223135/https://www.ifmat.org/08/23/iran-khomeini-airport-is-hub-for-illegal-deliveries/>

⁶⁷ <https://cybershafarat.com/2025/06/22/iranian-strategic-personnel-and-affiliated-entities-unit-190/>

⁶⁸ <https://web.archive.org/web/20250813104503/https://www.ifmat.org/08/18/irans-unit-190-the-special-force-smuggling-weapons-by-land-sea-and-air/>

נתיבי ההברחה הרגילים הפכו מורכבים מבעבר. החל מדצמבר 2024, הזירה הסורית לא מאפשרת העברה בטוחה של אמצעי לחימה ללבנון, בהיקפים ובעצימות גבוהים, כחלק מהמסדרון היבשתי. לכן, איראן וחזבאללה "חישבו מסלול מחדש" ויצרו מסדרון חלופי ללבנון הכולל מספר נתיבים ביבשה, בים ובאוויר.

לדוגמה, אחד הנתיבים יוצא על אונייה מדרום איראן, מקיף את חצי האי ערב, עובר דרך תעלת סואץ או דרך אפריקה במשאית הובלה, ואז דרך הים התיכון עד ללבנון. הנתיבים האוויריים (שדרכם מועבר בעיקר כסף מזומן, כאשר לא משתמשים בשיטת החלפנות) יוצאים מטהראן, עוברים דרך נמלי התעופה באנקרה, איסטנבול או בבגדד ומשם מסיימים בנחיתה בבירות.⁶⁹

⁶⁹ <https://israel-alma.org/hezbollah-independent-weapons-production-a-hybrid-doctrine-in-light-of-a-strategic-need/>

במהלך מבצע "עם כלביא" ביוני 2025 חיסלה ישראל במחוז קום באמצעות כטב"מ את **בהנאם שהריארי** (بهنام شهرياری - Behnam Shahriari), שכיהן כמפקד יחידה 190 ועיצב את פעילותה ויכולותיה. שהריארי, שהיה נתון לסנקציות מערביות,⁷⁰ השתמש בכמה שמות בדויים שונים כמו סיד עלי אכבר מיר וקילי, סיד חמיד רזא שהצ'ראגי, חוג'תאללה נרימאני.⁷¹

לפי מאמר של מרכז עלמא מאוקטובר 2025,⁷² עלתה אינדיקציה לא מאומתת על מינויו של **סיד ג'באר חסיני** (سید جبار حسینی - Seyed Jabar Hosseini) למחליפו של שהריארי כמפקד יחידה 190.

שהריארי וחברות הקש שלו – Behnam Shaharyari Trading Company ו-Liner Transport Kish – ספגו סנקציות ביוני 2011 על מתן תמיכה חומרית, כולל נשק לחזבאללה מטעם משמרות המהפכה.⁷³ אירועים בולטים המיוחסים ליחידה 190 ולשהריארי היו משלוח נשק לחזבאללה דרך טורקיה שסוכל ב-2007, משלוח 500 טון נשק על סיפון ה-MV Francop שסוכל ב-2009, והעברת נשק מאיראן לרצועת עזה, דרך סודן, על סיפון ה-Klos C שסוכל ב-2014.

⁷⁰ <https://sanctionssearch.ofac.treas.gov/Details.aspx?id=12793>

⁷¹ <https://cybershafarat.com/2025/06/22/iranian-strategic-personnel-and-affiliated-entities-unit-190/>

⁷² <https://israel-alma.org/quds-force-unit-190-has-a-new-commander-been-appointed-to-the-unit/>

⁷³ <https://web.archive.org/web/20231003162840/https://www.ifmat.org/08/22/unit-190-of-irgc/> ; <https://web.archive.org/web/20250224135609/https://www.ifmat.org/12/07/behnam-shahriyari/>

בנוסף לאירוע הפיצוץ בנמל "השהיד רג'איי" ומכלי האמוניום החנקתי בו, עולה טענה לקשר בין פעילותו של שהירארי לבין העברות האמוניום החנקתי שהובילו לפיצוץ ההרסני בנמל בירות בשנת 2020. הדיווחים מצביעים על כך שהחברה (LTK) Linertransport Kish תחת ניהולו, סיפקה כמויות גדולות של אמוניום חנקתי לחזבאללה בין השנים 2011-2014, כולל משלוח על סיפון ה-MV Rhosus שנתפס באוגוסט 2013 ואוחסן בנמל בירות עד האסון.⁷⁴

יחידה 300

היחידה הטכנולוגית של כוח קודס שמתמחה בתחום הלוחמה האלקטרונית והסייבר. על פי מקור בודד, יחידה 300 פותחת חברות בכיסוי אזרחי שבין היתר עוסקות בייבוא ציוד לריגול סייבר. לפי אותו דיווח, המערכות של היחידה מותקנות, בין היתר, בראש מגדל מילאד (برج میلاد) בטהראן. חלק מהחברות האזרחיות נמצאות תחת סנקציות אמריקאיות.⁷⁵

בין היתר פיתחה היחידה כלי מעקב, האזנה, שיבוש ופריצה, לצד פיתוח יכולות ומערכות בתחום הלוחמה האלקטרונית. בנוסף לכל אלה מסייעים אנשי היחידה לארגונים הנתמכים על ידי איראן בכל הקשור לאיסוף מודיעין ומעקב טכנולוגי, העברת ציוד, הכשרה והפעלה של מערכות מודיעין ולוחמה אלקטרונית. במסגרת זו פועלים אנשי היחידה בזירות שונות לצד ארגוני הפרוקסי האיראניים ומעבירים תמיכה לוגיסטית-טכנולוגית לחזבאללה כדי לשפר את יכולות הלוחמה האלקטרונית שלו.⁷⁶

תחת יחידה 300 פועלים שני גופים עיקריים: DSPRI (موسسه سنجش داده پیشرفته – המכון למדידת נתונים מתקדמת) העוסקת ביירוט אותות ופיענוח תעבורה מוצפנת, ובפריסת שדות לוחמה אלקטרונית בלבנון ובעיראק (בעבר, גם בסוריה) ולצדה, Soroush Saman Co (شرکت توسعه الکترونیکی و مخبراتی سروش سامان – חברת סרוש סאמאן לפיתוח אלקטרוני ומודיעין) שמספקת מערכות בקרה ומעקב והתקני מעקב לסלולר עבור חזבאללה.⁷⁷

⁷⁴ <https://cybershafarat.com/2025/06/22/iranian-strategic-personnel-and-affiliated-entities-unit-190/>

⁷⁵ <https://web.archive.org/web/20250224135615/https://www.ifmat.org/09/28/ofogh-saberin-cyber-terrorist-company-is-another-cover-company-of-300-unit-in-quds-force/>

⁷⁶ <https://web.archive.org/web/20250519231221/https://cybershafarat.com/2025/05/19/irgc-unit-300-continued/>

⁷⁷ <https://dti.domaintools.com/research/irans-intelligence-group-13>

לפי מסמכים שהודלפו ביולי 2023,⁷⁸ נחשף כי ליחידה קשר מקצועי והדוק עם אוניברסיטת טהראן ועם אוניברסיטת האמאם חסין (הקשורה למשמרות המהפכה) ועם חברות שונות במגזר הסייבר, הטכנולוגיה וההיי-טק באיראן, שהן חברות האזרחיות לכאורה. חברות אלה מספקות כיסוי לפעילותה באופן משמעותי בתחום טכנולוגיית DRFM (זיכרון תדר דיגיטלי) המשמשת לשיבוש מכ"מים, ובתחום יכולות ניטור ושיבוש ספקטרום אלקטרומגנטי וחסמת תדרים. בנוסף, היחידה משתפת פעולה עם חברות תקשורת. אחת מהן היא חברת **SABRIN KISH Co** (شرکت صابرين کیش) המתמחה ביירוט תעבורת רשת קווית (Mirror Mode Implementation) בטכנולוגיית Sniffer, יירוט רשתות אלחוטיות (WiFi Packet Sniffer), ושחזור נתונים בזמן אמת (Real-Time Reconstruction).⁷⁹

נכון לספטמבר 2022, מפקד היחידה הוא **אמיר לשגריאן (امير لشگريان - Amir Lashgariyan)** המוכר גם בשמות אברהים קאצ'י-זאדה (ابراهيم قاضي زاده - Ebrahim Ghazi-Zadeh) ו-חמיד-רצ'א לשגריאן (حميدرضا لشگريان - Hamidreza Lashgariyan). לשגריאן מזוהה גם כראש פיקוד הסייבר והלוחמה האלקטרונית של משה"מ.⁸⁰

על לשגריאן הוטלו סנקציות בשל מעורבותו בפעילויות סייבר התקפיות המכוונות לתשתיות חיוניות במדינות שונות.⁸¹ בדומה לבכירים נוספים בעלי אופי טכנולוגי במשה"מ, לשגריאן כיהן בעבר כחבר סגל באוניברסיטת האמאם חסין.⁸² תחת ניהולו של לשגריאן פועל "**צוות מודיעין 13 (Intelligence Group 13)**" בהובלתו של רצ'א סאלארונד (رضا سالاروند). "צוות מודיעין 13" מהווה חלק מ"צוות השהיד קאוה" (گروه شهيد کاوه) תחת ניהולו של לשגריאן. צוות 13 מבצע פריצות לשם הכנת מאגרי מידע על מטרות, כמו ספינות משא, תחנות דלק, רשתות ישראליות ומרכזי בקרת חליפין ימיים בארה"ב ובעוד מקומות, לצורך מתקפות סייבר ושיבוש נגדן.⁸³ צוות 13 לא פועל בצללים כמו קבוצות סייבר אחרות, ומפעיל עמודי תעמולה והפחדה בטוויטר, בטלגרם ובאינסטגרם: [@cyberaveng3rs](https://t.me/cyberaveng3rs).⁸⁴

⁷⁸ <https://x.com/LabDookhtegan2/status/1678670721759715331>

⁷⁹ <https://web.archive.org/web/20231004031638/https://cybershafarat.com/2022/08/28/lab-dookhtegan-august-31/>

⁸⁰ https://t.me/Lab_Dookhtegan_Channel/169

⁸¹ <https://web.archive.org/web/20250519231221/https://cybershafarat.com/2025/05/19/irgc-unit-300-continued/>

⁸² <https://web.archive.org/web/20240617174314/https://farsi.alarabiya.net/iran/2022/09/14/>

⁸³ Ibid ; <https://dti.domaintools.com/research/irans-intelligence-group-13>

⁸⁴ <https://dti.domaintools.com/research/irans-intelligence-group-13>

יחידה 340

יחידת המחקר והפיתוח (R&D) בכוח קודס. יחידה זו עוסקת בין היתר במחקר ופיתוח יכולות ייצור ושדרוג יכולות נשק עצמאיות איראניות שמשמשות גם את השלוחות של איראן באזור.⁸⁵ היחידה מפתחת סוגי נשק כגון כטב"מי תצפית או חבלה ומערכות צילום וניווט נלוות, ועוסקת בפיתוח ושיפור נשק רקטי.

נכון לספטמבר 2022, היחידה הפעילה מספר מתקנים ברחבי איראן, בעיקר בסביבת טהראן ובמרכז חקר החלל בסמנאן (سمنان - Semnan) בעיקר לצורך ניסויי טילאות,⁸⁶ ופועלת בשיתוף פעולה עם אוניברסיטאות ותעשיות הנשק במדינה. רוב אנשי היחידה הם "מוקדי ידע" (Knowledge Hubs) בתחומי ההנדסה, המכניקה, הכימיה, אווירונאוטיקה ורובם מחזיקים בדרגות קצונה.

תחום נוסף בו פועלת היחידה הוא הכשרה. נכון לספטמבר 2022, ההכשרה מתקיימת לרוב במרכז האימונים "שהיד שהבאני" ("Shahid Shabani"),⁸⁷ דרומית לטהראן, וכוללת אימון ומתן סיוע טכני בייצור, הרכבה ושימוש בנשקים אלה עבור מיליציות וארגונים הנתמכים על ידי איראן. כך היחידה מסייעת בהקמת תשתיות ייצור והרכבה מקומיות על מנת לשדרג את יכולותיהם העצמאיות של ארגוני הפרוקסי. בין היתר סייעה היחידה למיליציות השיעיות בעיראק, לחות'ים בתימן, למיליציות השיעיות בסוריה ולחזבאללה בלבנון. בנוסף, סייעה היחידה גם לחמאס ולגא"פ בפיתוח ושיפור רקטות וסיפקה הכשרה בתחומים אלה על אדמת איראן.⁸⁸

במסגרת הסיוע האיראני לחזבאללה פעלו אנשי היחידה במרכזי הפיתוח של סרס (CERS) בסוריה, כמו באתר ג'מראיא-דומאר בדמשק ובאתר מכון 4000 במציאף, וכן במספר אתרים בלבנון. עקב כך, במהלך מלחמת חרבות ברזל הותקפו מספר אתרים הקשורים לפעילות היחידה, הן בלבנון והן בסוריה, ומספר קצינים מיחידה 340 נהרגו.

⁸⁵ <https://t.me/IsraelAlma/1104>

⁸⁶ <https://www.gfatf.org/archives/intelligence-organization-originators-terrorism/>

⁸⁷ Ibid

⁸⁸ Ibid

ב-2 בדצמבר 2023, כוונה התקפה אווירית לווילה מבודדת באזור כפרי בדרום דמשק, מזרחית לאל-סידה זינב. יומיים לאחר מכן, התקיימו טקסי הלוויה של שני "יועצים" איראנים בדרגת תת אלוף במשמרות המהפכה, אשר הודעה על מותם בסוריה נמסרה ביום התקיפה. בהתבסס על התארים של המחוסלים ("דוקטור" ו"מהנדס"), יתכן וקשורים ליחידה 340.⁸⁹

מפקד יחידה 340 הוא **חמיד פאצ'לי (حميد فاضلي - Hamid Fazeli)**, המוכר בשם מוחסן קאפי (محسن كافي - Mohsen Kafi). נגד פאצ'לי הוטלו סנקציות בשנת-2024 בדבר פעילות תחת ממשלת איראן של תמיכה וסיוע לקבוצות חמושות שמתכננות או מבצעות פעילויות שכוונתה לערער את ישראל.⁹⁰

פאצ'לי כיהן קודם לכן כנשיא ארגון החלל האיראני (ISA) והוא בעל תואר דוקטור בהנדסה מהאוניברסיטה הטכנולוגית שריף בטהראן.⁹¹ בהקשר זה נטען כי תוכנית החלל של איראן משמשת כיסוי לפיתוח טילים בליסטיים בין-יבשתיים.⁹²

יחידה 400

יחידת המבצעים המיוחדים והחשאיים הייעודית של כוח קודס מעבר לים (בדגש על פעולות תגמול) הוקמה בשנים 2011-2012 ונתונה לפקודות ישירות של המנהיג העליון. היחידה אחראית על תכנון והוצאה לפועל של פעילויות טרור מחוץ לאיראן, הכוללות פיגועי טרור, התנקשויות, חטיפות, חבלה - לרוב כנגד מדינות מערביות, ובדגש על תגובה לפעולות נגד איראן. מהות היחידה היא לבצע משימות מיוחדות שכוח קודס רוצה לבצע מבלי להיחשף או להסתכן דרך תאי טרור מקומיים פחות מקצועיים. למרות מספר כשלונות בתחום ההתנקשויות בשלביה הראשונים, היחידה ועצם הקמתה שידרו לעולם נכונות איראנית להסלמה גלובלית בצורת "מלחמת צללים" בין איראן למערב.⁹³

⁸⁹ <https://t.me/IsraelAlma/1104>

⁹⁰ <https://web.archive.org/web/20241008004436/https://www.opensanctions.org/entities/NK-eD7NUXE2RncZVXaZe96wva/> ; https://x.com/IranIntl_En/status/1830691965714997418

⁹¹ <https://web.archive.org/web/20250224135428/https://www.gfatf.org/archives/hamid-fazeli/>

⁹² <https://www.iiss.org/research-paper/2021/04/iran-missiles-uavs-proliferation>

⁹³ <https://www.gfatf.org/archives/intelligence-organization-originators-terrorism/> ; <https://web.archive.org/web/20230630123731/https://www.ifmat.org/02/01/irgc-quds-force-unit-400/> ; <https://web.archive.org/web/20251115145426/https://www.ifmat.org/10/05/iranian-terrorist-cell-unit-400-spread-chaos/> ; <https://www.youtube.com/watch?v=C6ORmxZHCD8>

המבנה של יחידה 400 מתחלק ל-3 ענפים: ענף המרחבים, ענף המטה וענף חברות קש. היחידה מגייסת סייענים זרים לחוליית המבצעת במדינת היעד, מספקת להם הוראות, ולעיתים גם הכשרה באיראן, ואז שולחת אותם חזרה למרחב היעד דרך מדינת 'גורם שלישי' (כדי לטשטש את המעורבות האיראנית שבפעולת הטרור).

פעמים רבות אנשי יחידה 400 מבצעים את הפעילויות בעצמם, ולעיתים משתפים פעולה עם יחידה 910 של חזבאללה (פיגועי חו"ל) ועם אגף המודיעין של משה"מ.⁹⁴ בנוסף, היחידה מסתייעת מדי פעם בגורמי פשיעה, בסייענים ובאנשי ביצוע מקומיים. לפי דיווח משנת 2023, כחלק מהסכמים שנערכו בין אל-קאעידה לאיראן המתוארכים לתחילת שנות ה-90, היחידה גייסה אפגנים לפיגועי התאבדות בשיתוף עם ארגון הטרור העולמי כדי לפגוע בישראלים.⁹⁵

בין הדוגמאות הבולטות לפעילות היחידה בשנים האחרונות אפשר לציין את הניסיונות לפיגועי חבלת רכבים כנגד דיפלומטים ואזרחים ישראלים בהודו, גאורגיה, קפריסין ותאילנד, שסוכלו ע"י ישראל ושירותי הביטחון המקומיים.

היחידה עלתה לכותרות גם לאחר הפרסום אודות פעיליה אשר תכננו להתנקש בעדל אל-ג'ובייר, שגריר ערב-הסעודית בארה"ב, ולאחר שגאורגיה הודיעה על ניסיון התנקשות באיש העסקים הישראלי איציק משה, ראש לשכת הסחר המשותפת ישראל-גאורגיה, שהתגורר בטיביליסי. מאוחר יותר, הודיעה גאורגיה כי הניסיון תוכנן על ידי משמרות המהפכה ויושם על ידי גורמים באל-קאעידה.⁹⁶

על פי פרסומים שונים, מפקד היחידה הוא **חאמד עבדאללהי (حامد عبدالله - Hamed Abdollahi)**,⁹⁷ המוכר בשם מצטפא עבדאללהי, אשר הוגדר על ידי ארה"ב כתומך בפעילות טרור.⁹⁸

⁹⁴ <https://www.gfatf.org/archives/intelligence-organization-originators-terrorism/>

⁹⁵ <https://x.com/IranIntl/status/1739363494728786172> ;

<https://web.archive.org/web/20250322182553/https://www.ifmat.org/12/27/iran-recruits-afghans-to-target-israelis/>

⁹⁶ <https://web.archive.org/web/20250910171138/https://cufi.org/issue/irgc-members-involved-in-foiled-assassination-attempt-of-israeli-in-georgia-revealed/> ; <https://www.youtube.com/watch?v=C6ORmxZHCD8>

<https://web.archive.org/web/20250322182553/https://www.ifmat.org/12/27/iran-recruits-afghans-to-target-israelis/>

⁹⁷ <https://www.gfatf.org/archives/intelligence-organization-originators-terrorism/>

⁹⁸ <https://web.archive.org/web/20251115145426/https://www.ifmat.org/10/05/iranian-terrorist-cell-unit-400-spread-chaos/> ; <https://web.archive.org/web/20220527220001/https://www.ifmat.org/12/10/hamed-abdollahi/>

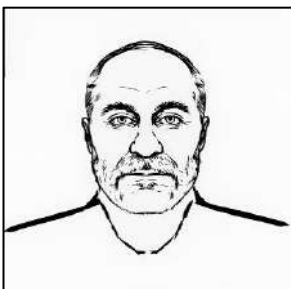
סגן מפקד יחידה 400 הוא **מג'יד עלוי (مجید علوی - Majid Alavi)**, סגן שר המודיעין לשעבר, המוכר גם בשם אמיר מסעוד אסאדי טהראני (امير مسعود اسدی تهرانی - Amir Masoud Asadi Tehrani), ובשמו האמיתי מחמד פור נעימי (محمد پور نعیمی - Mohammad Pour Naimi).⁹⁹

יחידה 600

יחידת הסייבר החשאית של כוח קודס הפועלת לצד יחידה 300. אין בידינו מספיק מידע גלוי על היחידה, על המבנה שלה ועל המפקד שלה. עם זאת, עולה שעיקר תכליתה הוא **השפעה וסייבר אגרסיבי מחוץ לאיראן**. לצד יחידה 300, היא כפופה לכוח קודס ולמפקד הכללי של משמרות המהפכה.¹⁰⁰

יחידה 700

יחידת התובלה הסודית של כוח קודס האחראית על העברת ציוד צבאי בעיקר לזרועות כוח קודס ולשליחי איראן - בכך היא מתפקדת כ"עורק הראשי" הסודי שמזין את כוח קודס. היחידה עובדת בשיתוף פעולה עם ג'יס לבנון ויחידה 190 של כוח קודס ועם יחידה 4400 של חזבאללה, ונחשבת לבעלת קשרים עם בכירי ממשל בעיראק, ולבנון (ובעבר גם בסוריה). בעבר נטען על ידי מספר גורמים כי היחידה עשתה שימוש ברעידת האדמה שפקדה את צפון סוריה בפברואר

2023 על מנת להבריא אמצעי לחימה, ציוד וכוח אדם לחזבאללה ולמיליציות הפרו-איראניות בסוריה, במסווה של סיוע הומניטרי.¹⁰¹ נכון ל-2023 ומדיווח עדכני יותר מאוקטובר 2025, עולה כי מפקד היחידה הוא **עלי נאקי גאלפרסאת (علی نقی گلپرست -**

Ali Naqi Golparast).¹⁰²

⁹⁹ <https://www.gfatf.org/archives/intelligence-organization-originators-terrorism/> ;

<https://web.archive.org/web/20230630123731/https://www.ifmat.org/02/01/irgc-quds-force-unit-400/>

¹⁰⁰ <https://dti.domaintools.com/research/irans-intelligence-group-13>

¹⁰¹ <https://www.iranintl.com/en/202409023772> ; <https://www.kan.org.il/content/kan-news/defense/388332/> ;

<https://web.archive.org/web/20241125110659/https://www.ifmat.org/06/16/irgc-quds-force-unit-700/> ;

<https://irannewsupdate.com/news/middle-east/inside-iran-regimes-covert-quds-force-unit-700/>

¹⁰² <https://web.archive.org/web/20240624134907/https://www.ifmat.org/06/19/gal-farsat/> ;

<https://x.com/LabDookhtegan2/status/1976354656709419210>

יחידה 840

יחידת המבצעים המיוחדים המרחבית של כוח קודס ואחת מיחידות העילית המסווגות ביותר של כוח קודס. יחידה זו התפצלה מיחידה 400, ואחראית על הקמת תאי טרור במדינות זרות ושימוש בהם לביצוע פעולות טרור נגד מטרות מערביות, ישראליות, יהודיות ופעילי אופוזיציה איראניים.¹⁰³ **היחידה מפעילה שלוחות הפועלות בחלוקה גיאוגרפית דומה לזו של יתר זרועות כוח קודס ומפעילה אגפי מטה ומודיעין עצמאיים.**

יחידה 840 כפופה ישירות למפקד כוח קודס ופועלת לא פעם תחת פיקוח משרד המנהיג העליון. יחידה 840 מבצעת פעולות טרור במדינות שונות במטרה להתנקש בדמויות אנטי-משטריות. לאורך השנים, חשפו גופי מודיעין בארץ ובעולם כמה מאנשי היחידה ואת פעולותיה. בין נסיונות ההתנקשות נמנים נסיונות כושלים נגד פעילי אופוזיציה בהולנד ובטורקיה, וניסיונות כושלים בארה"ב ובאזרבייג'ן.¹⁰⁴ בין הפעולות שנחשפו בהקשר הישראלי, נמנה מבצע הנחת מטענים שסוכלה באוגוסט-נובמבר 2020 בתל פארס, שברמת הגולן, בסמוך לגבול הסורי-ישראלי,¹⁰⁵ וכן ניסיון של היחידה לחסל אנשי עסקים יהודים בקולומביה ב-2022.

בנוסף, דווח כי המוסד עצר בשטח איראן שליח איראני של יחידה 840 שתכנן להוציא לפועל התנקשות בדיפלומט ישראלי בטורקיה ב-2022.¹⁰⁶ באותה שנה שייכו פעולה נוספת בדרום אמריקה ליחידה 840, בה הסתבר כי חמישה אנשי צוות במטוס מסוג בואינג 747 של חברת התעופה Emtrasur מוונצואלה שהגיעו ממקסיקו לארגנטינה הם בכלל איראניים, וכי המטוס נרכש על ידי חברת התעופה האיראנית Mahan Air הידועה בסנקציות האמריקניות שהוטלו עליה מאז 2011, בשל סיועה למשמרות המהפכה.¹⁰⁷

תאי הטרור המקומיים של היחידה הפרוסים ברחבי העולם בדרך כלל קשורים למאפיות או לארגוני פשע מקומי מאורגן במדינות היעד.¹⁰⁸ לא בכדי, אחד היעדים הנוחים עבור היחידה היא ונצואלה, שמספקת לאיראן כר פורה להוצאת

¹⁰³ <https://www.nytimes.com/2022/05/25/world/middleeast/iran-israel-killing-khodayee.html?smid=tw-nytimes&smtyp=cur>

¹⁰⁴ <https://www.gfatf.org/archives/intelligence-organization-originators-terrorism/>

¹⁰⁵ <https://www.ynet.co.il/news/article/rk4o00nQqv> ; <https://www.kan.org.il/content/kan-news/defense/286900>

¹⁰⁶ <https://www.ynet.co.il/news/article/hykr0qr9>

¹⁰⁷ <https://www.ynet.co.il/news/article/byib00vpwo>

¹⁰⁸ <https://www.gfatf.org/archives/intelligence-organization-originators-terrorism/>

פעולות טרור. לפי דיווחים, אחד מהפעילים הבכירים של יחידה 840 שהיו פעילים בנצואלה הוא סיד מחמד חסן חג'אזי, בנו של עלי-אסגר חג'אזי, ראש לשכת המנהיג העליון (לא ידוע אם המשיך בתפקיד לאחר חיסול ח'אמנהאי).¹⁰⁹ עד חיסולו לאחרונה, מפקד היחידה היה **יזדאן מיר (یزدان میر - Yazdan Mir)**, המוכר גם בשם **אצע'ר בקרי (اضغر باقری - Asghar Bakeri)** ובתואר הכבוד "סרדאר" באקרי (Sardar Bagheri).¹¹⁰ יזדאן מיר חוסל בלילה שבין 5-6 באפריל. טרם ידוע מי תפס את מקומו.

נכון לפברואר 2026,¹¹¹ ולפי אימות קודם של דובר צה"ל ב-2025,¹¹² סגן מפקד יחידה 840 הוא **מחמד רצ'א אנאצרי (محمد رضا انصاری - Mohammad Reza Ansari)** המוכר גם בשם מוצטפא אנצארי.

ELIMINATION OF YAZDAN MIR (ASGHAR BAGHERI) - APRIL 5-6, 2026
COMMANDER OF UNIT 840 - SPECIAL OPERATIONS

Functional Units

- 840 Regional Special Operations
 - Yazdan Mir, Commander of Unit 840 (ELIMINATED)
 - Mohammad Reza Ansari, Deputy Commander of Unit 840

Alma Research and Education Center

¹⁰⁹

<https://web.archive.org/web/20250419005018/https://www.vsquds.info/%D8%AA%D8%B1%D9%88%D8%B1/terror/so-n-of-slo-chief-involved-in-terror-activity> ;

<https://web.archive.org/web/20250419224017/https://www.vsquds.info/%D8%AA%D8%B1%D9%88%D8%B1/terror/department-84010-further-disclosures>

¹¹⁰ <https://www.gfatf.org/archives/intelligence-organization-originators-terrorism/> ;

<https://web.archive.org/web/20250620014752/https://www.vsquds.info/%D8%AA%D8%B1%D9%88%D8%B1/terror/exposure-unit-840> ; <https://x.com/OriElmakayes/status/1528546800566685697>

¹¹¹ <https://www.opensanctions.org/entities/NK-Wvcjb8onyEN5a3RZq5Gixd/>

¹¹² <https://x.com/IDFFarsi/status/2004194195443954027?s=20>

אנצארי שימש כמפקד על פעילות היחידה בסוריה, והיה פעיל נגד מטרות יהודיות גם בדרום אמריקה.¹¹³ הוא הוזכר גם כמי שהוביל תכנון כושל להתנקש במייק פומפאו וג'ון בולטון, כתגובה לחיסול קאסם סולימאני, ובניסיון התנקשות כושל בשני אנשי עסקים ישראלים בקולומביה.¹¹⁴ סביר להניח כי אנצארי הוא שיתפוס את הפיקוד על היחידה לאחר חיסולו של יזדאן מיר.

לפי דיווח ממאי 2022, חסן ציאד ח'דאיי (حسن صياد خدایي - Hassan Sayyad Khodaei) היה סגן מפקד היחידה וחוסל על ידי אופנוען בקרבת הפרלמנט האיראני - חיסול שלפי דיווחים מיוחס לישראל בעקבות מעורבותו בניסיונות התנקשות בישראלים.¹¹⁵

תחת היחידה, פועלות שלוחות מרחביות, ואלה מפקדיהן:

- מפקד שלוחת יחידה 840 נגד ישראל הוא **מחמוד רצ'אא'י** (محمود رضایی - Mahmoud Rezaei).
- מפקד שלוחת יחידה 840 בארה"ב ובאירופה הוא **מחסן בזרג'י** (محسن بزرگی - Mohsen Bozorgi).
- מפקד שלוחת יחידה 840 במזרח התיכון ואפריקה הוא **מרתצ'א באבאא'י** (مرتضی بابایی - Morteza Babaei).
- מפקד שלוחת יחידה 840 באסיה הוא **ג'ואד שרפ'אא'י** (جواد شرفایی - Javad Sharafaei).

¹¹³ <https://www.iranintl.com/202212031830> ; https://www.gfatf.org/archives/iranian_archi_terror/mohammad-reza-ansari/ ; <https://www.ynet.co.il/news/article/byib00vpwo>

¹¹⁴ <https://www.ynet.co.il/news/article/byib00vpwo>

¹¹⁵ <https://www.unitedagainstnucleariran.com/blog/who-was-col-hassan-sayyad-khodaei> ;

<https://www.bbc.com/persian/iran-61543968> ;

<https://farsi.alarabiya.net/views/2022/05/24/%D8%AD%D8%B3%D9%86-%D8%B5%DB%8C%D8%A7%D8%AF-%D8%AE%D8%AF%D8%A7%DB%8C%DB%8C%D8%9B-%DB%8C%DA%A9-%D8%B4%DA%A9%D8%A7%D8%B1%DA%86%DB%8C-%DA%A9%D9%87-%D8%B4%DA%A9%D8%A7%D8%B1-%D8%B4%D8%AF>

יחידה 11000

יחידה זו היא למעשה מנגנון גלובלי חשאי למבצעים מיוחדים נגד יהודים וישראלים מסביב לעולם. היחידה פועלת בשני מישורים: הוצאת פיגועי ונדליזם נגד עסקים בבעלות יהודית, בתי כנסת ובתי חב"ד, ובמקביל, הוצאת פיגועי טרור מזוינים נגד יעדים ואישים יהודים בקהילות יהודיות. כמו יחידות מיוחדות אחרות, גם יחידה 11000 פועלת תחת פיקודו הישיר של המנהיג העליון ומתמקדת בביצוע פיגועים נגד יעדים ישראלים ויהודיים ברחבי העולם.

בניגוד ליחידות האחרות שמפעילות מחבלים או תאי טרור ביעדים השונים, יחידה 11000 מבוססת על **מיקור חוץ** - פעילי היחידה מגייסים עבריינים מקומיים ושכירי חרב שאינם מודעים בהכרח למפעילים האמיתיים שלהם. הפעילים האיראנים במנגנון קיבלו הוראה לשמור על רמת הכחשה גבוהה אצל הסוכנים בשטח, וכך נמנע הייחוס הישיר למשטר האיראני. לשם כך, רשת הטרור משתמשת בתאים ממודרים, מגייסת אזרחים זרים, מסתמכת על שליחים פליליים ומתקשרת דרך ערוצים חשאיים.¹¹⁶

לאחרונה נחשף כי מפקד יחידה 11000 הוא 'גנרל' עמאר (سردار عمار - 'Sardar' Ammar).

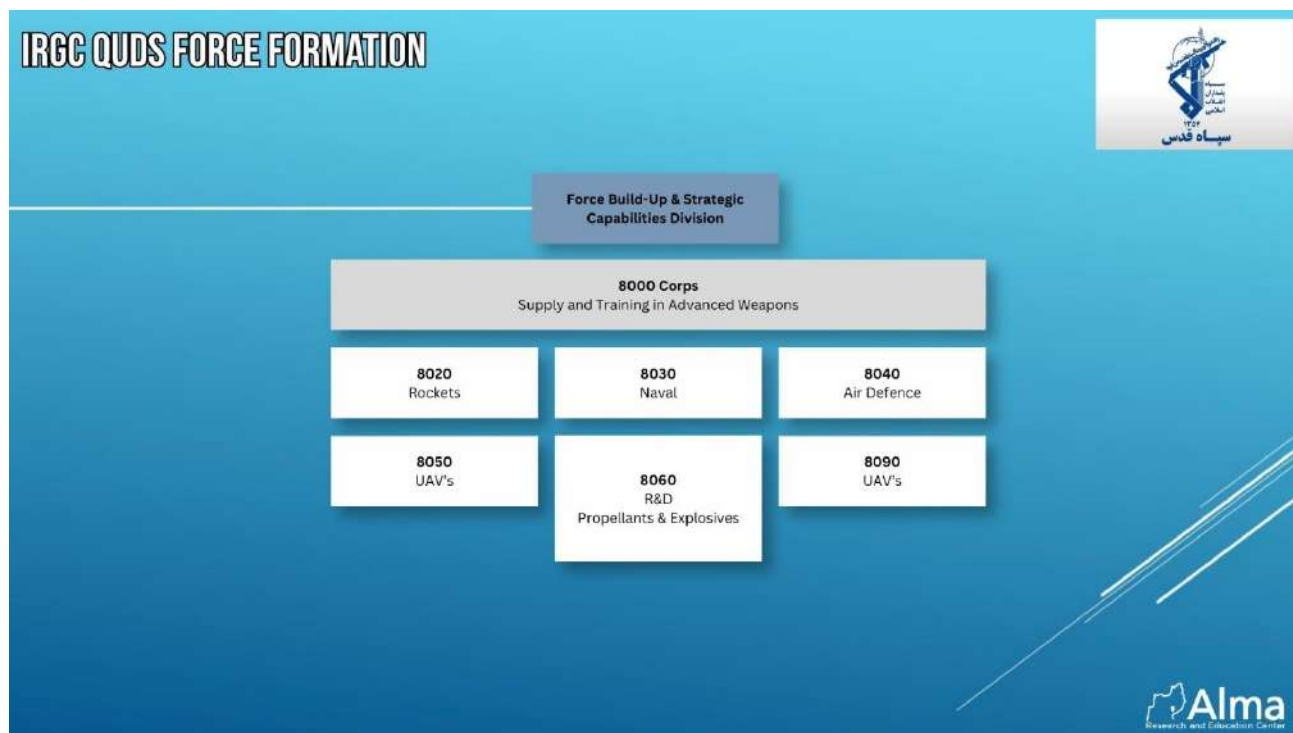
יחידה 11000 קשורה לפעולות טרור שסוכלו במהלך השנים ביוון, באוסטרליה ובגרמניה. בעקבות הניסיון לפגוע בכניסה לבית חב"ד באתונה, נעצרו 6 פעילים ממוצאים שונים (איראנים, אפגנים ויוונים) והוכנסו למאסר של שנים. בעקבות הניסיון לפגוע בבית קפה כשר

בסידני, הרשויות הגיעו לתא הטרור שהתקשר ל'גנרל' עמאר.¹¹⁷

¹¹⁶ <https://www.ynetnews.com/article/skso89sceg>

¹¹⁷ <https://www.timesofisrael.com/israel-reveals-irans-guards-leader-behind-attacks-on-jewish-sites-in-europe-australia/>

נספח ד' - בניין כוח ויכולות אסטרטגיות

גיס 8000

אגף זה אחראי על ייצור ואספקת מערכות נשק מתקדם, אימונים והכשרות לארגונים ולמיליציות הנתמכות על ידי איראן ברחבי המזרח התיכון, בקורסים שמתקיימים באיראן ומחוץ לה, ובהטמעת מערכות. לצורך פעילות הגיס, יחידות הגיס משתפות פעולה עם מוסדות וחברות איראניות בתחומי הנשק, על כל רמותיהם, במטרה לפתח ולשפר יכולות, ובקשר עם חברות תעופה ותובלה במטרה לשנע נשק ופעילים להכשרות ברחבי העולם.¹¹⁸

אנשי היחידה מסייעים ומאמנים את פעילי חזבאללה, החות'ים, ארגוני טרור פלסטיניים ופעילי מיליציות פרו-איראניות נוספות. אופן ההכשרה העיקרי של הגיס, הוא שינוע של פעילים אל אדמת איראן והכשרתם בקורסים בתחומים שונים בבסיסים שונים של הגיס ובאקדמיות המשתפות עמו פעולה.¹¹⁹

נכון לאוקטובר 2025, מפקד גיס 8000 הוא חסן חביבי (حسن حبيبي - Hassan Habibi).¹²⁰

¹¹⁸ https://t.me/LabDookhtegan_Channel/153

¹¹⁹ Ibid

¹²⁰ <https://x.com/LabDookhtegan2/status/1976354656709419210>

תחת גיס 8000 פועלות מספר יחידות שלכל אחת מהן תחום התמחות ספציפי:**יחידה 8020:**

יחידה האחראית על תחום ה**טילאות** - ייצור טילים ועל אימון של כוחות טילאות של ארגונים פרו-איראניים ברחבי המזרח התיכון. היחידה מוודאת את רציפות אספקת הטיילים המדויקים והרקטות אליהם, ואמונה על הכשרתם במגוון

סוגי הטילאות, על אדמת איראן בקורסים של מספר חודשים ובמדינות היעד.¹²¹

מפקד יחידה 8020 הוא **מהדי פאטמי ניא (مهدي فاطمی نیا - Mehdi Fatemi-Nia)**.

יחידה 8030:

יחידה המתמחה בתחום ה**לוחמה הימית** - אספקת ציוד והכשרות בתחומים כמו צלילה, קומנדו ימי, טילים ימיים ורחפנים ימיים. במסגרת האימונים מוכשרים אנשי המיליציות בירי טילים נגד ספינות, הטסת כטב"מים, צלילה, חבלה,

הנחת מוקשים, השטת כלי שיט שונים, הברחות אמל"ח בתווך הימי ועוד.¹²²

כמו יחידות הכשרה אחרות, גם יחידה 8030 פועלת במסגרת **מעגל גיוס, אימון והפעלה**: כוח קודס מייצר בסיסי גיוס מחוץ לאיראן; המגויסים מועברים לאיראן לאימונים ייעודיים, ולאחר האימון הם נשלחים חזרה למדינותיהם כדי לסייע בהקמת היחידות הימיות בזירות היעד; כוח קודס, וגיס 8000 בפרט, מספקים ליחידות אלו את הציוד והנשק המיועד לפעילות לתקיפות ימיות.¹²³ אחת הדוגמאות הבולטות מהשנים האחרונות, היא אספקה לחות'ים של סירות מנוע,

טילים, מוקשים, ונשק וכן שימוש בלוחמה ימית בים האדום ובמפרץ הפרסי.¹²⁴

¹²¹ <https://web.archive.org/web/20240519225120/https://labdookhtegan.com/> ;

¹²² https://t.me/LabDookhtegan_Channel/152

¹²³ <https://www.ncr-iran.org/en/wp-content/uploads/2022/02/NCRI-US-Report-Formation-of-Proxy-Naval-Units-2Feb2022.pdf>

¹²⁴ <https://www.ncr-iran.org/en/news/iran-resistance/lacking-legitimacy-and-weak-in-tehran-the-iranian-regime-projects-power-on-high-seas/>

לפי דיווח מ-2024, פועלים ביחידה זו שני צוותים: **Noah group** ו-**Mesbah group**. צוות Noah ממוקם ליד הים הכספי ואחראי על כלי השיט התת-ימיים הבלתי מאוישים וכלי השיט העיליים הבלתי מאוישים של היחידה, בעוד צוות Mesbah אחראי על תחום הטילאות הימית.¹²⁵

היחידה הימית 8030 משתמשת ברשת הברחות ימית לשלוחות איראן ברחבי העולם תוך שימוש בדרכים מגוונות דרך תימן וסומליה, ולרבות תוך שימוש בנמלים כמו בנדר ג'אסק (بندر جاسک - Bandar-e-Jask) לאורך חוף עומאן.¹²⁶

כפי שנחשף בפברואר 2022 על ידי נציגי מועצת האופוזיציה האיראנית, בין בסיסי ההכשרה של היחידה הימית של משמרות המהפכה וכוח קודס באיראן פועלת "האוניברסיטה למדעים ואמנויות ימיים ע"ש האמאם ח'אמנהאי" (دانشگاه علوم و فنون دریایی امام خامنه‌ای - Imam Khamenei University of Marine Sciences and Arts) באזור העיירה זיבא קנאר (زیبا کنار - Ziba Kenar) על חוף הים הכספי שבמחוז גילאן (استان گیلان - Gilan).

¹²⁵ https://t.me/LabDookhtegan_Channel/251

¹²⁶ <https://www.ncr-iran.org/en/news/iran-resistance/lacking-legitimacy-and-weak-in-tehran-the-iranian-regime-projects-power-on-high-seas/>

המוסד האקדמי מקיים קורסים בני 6 חודשים למגויסים ולפעילים בתחום הימי. בנוסף, ישנם מרכזי אימון שמתמחים בהכשרת קומנדו לארגונים פרו-איראניים באי קשמ (Qeshm - قشم) ובאי פרור (Farur - فرور), שבמפרץ הפרסי.¹²⁷ אין אינדיקציה או דיווח מאומת על תקיפת האקדמיה במהלך המבצעים "עם כלביא" או "שאגת הארי".

נכון לדיווחים מדצמבר 2024 ומפברואר 2025, מפקד יחידה 8030 הוא **עלי ח'אדמי (علي خادمي - Ali Khademi)**.¹²⁸

יחידה 8040:

יחידת ההגנה האווירית הסייברית הסייבר האיראנית הרחבה הכוללת יחידות אחרות של משמרות המהפכה, אגף המודיעין ויחידות סייבר של הבסיג'. היחידה משתפת פעולה – בתחומי **מתקפות סייבר**, **גניבת מידע (Cyber Espionage)** ו**התקפות על תשתיות תקשורת ואנרגיה של האויב** - עם קבוצות סייבר APT איראניות מוכרות כמו APT33, APT34 ו-APT35. ליחידה 8040 יכולות סייבר התקפיות ממוקדות הכוללות חדירה למערכות הגנה אווירית יריבות ומבצעי ריגול בסייבר הכוללים התערבויות ב-GPS ושיבוש מערכות הגנה.¹²⁹

כמו היחידות האחרות בגיס 8000, גם יחידה 8040 מספקת אימונים והכשרות של ארגונים פרו-איראניים כמו חזבאללה ומספקת להם טכנולוגיה וציוד סייבר. מדווח גם על **פריסה של אנשי היחידה במדינות היעד** לצורך תמיכה טכנית בארגונים אלו בתחומי ההגנה האווירית והסייבר. למעשה, היחידה סייעה בהקמת יחידות סייבר בחזבאללה המתמחות באיסוף מודיעין ובהשפעה. כך, חזבאללה משתמש באופן עצמאי ביכולות של משמרות המהפכה ויחידה 8040 כדי לבצע מתקפות סייבר והשפעה.¹³⁰

¹²⁷ <https://www.ncr-iran.org/en/news/iran-resistance/lacking-legitimacy-and-weak-in-tehran-the-iranian-regime-projects-power-on-high-seas/>

¹²⁸ https://t.me/LabDookhtegan_Channel/153 ; <https://cybershafarat.com/2025/02/06/abu-ali-haidar-and-unit-8030/>

¹²⁹ <https://cybershafarat.com/wp-content/uploads/2024/09/Unit-8040-Irans-Cyber-Spearhead-in-Asymmetric-Warfare.pdf> ; <https://cybershafarat.com/2024/09/07/unit-8040/> ; <https://cybershafarat.com/2024/09/07/more-about-unit-8040-details/>

¹³⁰ <https://cybershafarat.com/wp-content/uploads/2024/09/Unit-8040-Irans-Cyber-Spearhead-in-Asymmetric-Warfare.pdf>

בסיסי היחידה והתשתיות פרוסים באזורים כמו האי קשמ (Qeshm - قشم), ובבסיסי אוויר ואבטחה בעיר קאשאן (Kashan - کاشان) ובעיר גרמדרה (Garmdareh - گرمدره), המשמשים גם לאימון וגם להגנה על מערכות של המשטר. בסיס ההכשרות העיקרי של היחידה הוא בסיס "השהיד קרימי" (شهيدي كرمي - "Shahid Karimi" base) בעיר קאשאן

ליד שדה התעופה.¹³¹

לפי המידע העדכני ביותר הנכון לאוגוסט 2024, מפקד יחידה 8040 הוא קדרתאללה פאטמי (قدرت الله فاطمی - Ghodratollah Fatemi) הידוע בכינוי "קדרת גולבי" (قدرت گلابي - Ghodrat Golabi).¹³² לפי דיווח, הוחלט למנות את גולבי למפקד היחידה, למרות שאינו מומחה בסייבר של מערכות הגנה אווירית.¹³³

¹³¹ <https://x.com/LabDookhtegan2/status/1814344741703544925> ; <https://cybershafarat.com/2024/09/07/more-about-unit-8040-details/>

¹³² https://t.me/LabDookhtegan_Channel/228

¹³³ https://t.me/LabDookhtegan_Channel/232 ; <https://cybershafarat.com/2024/09/07/lab-dookhtegan-plus-reza-reyhani/>

יחידה 8050 ויחידה 8090:

יחידות הכטב"מים של גיס 8000 ; יחידה 8050 מתמחת בתחום הפעלת הכטב"מים, ויחידה 8090 אחראית על ייצור כטב"מים ורחפנים מסוגים שונים ואספקתם אל כוחות הפרוקסי האיראניים בלבנון, סוריה, עיראק ותימן.¹³⁴ לפי דיווח מאוקטובר 2024, הבסיס המזוהה עם יחידה 8050 הוא בסיס "שהיד כהנדל" (شهيد كهاندل - Shahid Kahandel).¹³⁵ לפי דיווח מאפריל 2026, הבסיס ממוקם בעיר קאשאן (كاشان - Kashan), בתוך בסיס חיל האוויר "שהיד קרימי" (شهيد كريمي - Shahid Karimi). לפי אותו דיווח, בסיס "שהיד כהנדל" ככל הנראה הותקף במסגרת מבצע "שאגת הארי" במרץ 2026. בבסיס זה מתקני שיגור, הכשרה וניסוי של רחפנים וכטב"מים בתנאים שונים, והוא משמש גם לאחסון זמני שלהם עד להעברתם לכוחות הפרו-איראניים. לאורך השנים, עברו בו הכשרות תיאורטיות ומעשיות לוחמים מעיראק, סוריה, לבנון, תימן ואף רוסיה, בקורסים הנמשכים לרוב כחודש עד חודשיים.¹³⁶

מפקד יחידה 8050 הוא האדי כמאלי (هادی کامالی - Hadi Kamali) ומפקד יחידה 8090 הוא מהדי ע'פארי (مهدی غفاری - Mehdi Afari).¹³⁷

יחידה 8060:

יחידת המחקר והפיתוח (R&D) של גיס 8000. היחידה אחראית על הפקת דלקי טילאות וחומרי נפץ ועל הסבת רקטות לטילים מונחים.¹³⁸

מפקד היחידה הוא סיד יאסר מוסווי (سید یاسر موسوی - Seyyed Yasser Mousavi).¹³⁹

¹³⁴ <https://www.meforum.org/a-world-without-the-islamic-republic-of-iran>

¹³⁵ https://t.me/LabDookhtegan_Channel/246

¹³⁶ <https://x.com/LabDookhtegan2/status/2042677180316962916?s=20>

¹³⁷ <https://www.meforum.org/a-world-without-the-islamic-republic-of-iran> ;

¹³⁸ https://t.me/LabDookhtegan_Channel/201

¹³⁹ Ibid